

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos pent: sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 557.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Staubert József.

Péntek, október 2.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezérellek: A cár vadászik.
Általános választási jog.
A király vendége.
A vagyontalan uralkodó.
A politikai válság.
A nevelő tűzhalála.
Magyargyalázó román ügyvéd.
Az új templom felavatása.
Kabinetválság Szaharában.
Kisasszony-hivatalnokok.
A négyszeres betörés.
Gyilkoló vihar.
Tárca: Az első cárlátogatás Bécsben. Irta:
Vay Sándor gróf. — Kannibálok között.
Csarnok: A vizsgálat. Irta: Seroo Matild.

A cár vadászik.

Arad, október 1.

Ha békésebb politikai időket élnénk, akkor nagyon mély benyomást tett volna ránk a magyar király és az orosz cár pohárköszöntője, melynek mindegyike egy-egy súlyos politikai programnyilatkozat volt. A cár is, a király is, csak rövid időre pihentek meg Schönbrunnban s így ugyyszólván utközben, tányérváltás közben cserélték ki a tósztokat, melyekre feszülten várakozott már egész Európa.

Ezekből akarta kiolvasni, hogy Ausztria-Magyarország és Oroszország között a Balkán-kérdést illetően mekkora az intimitás és melyek az egyezés határai? A két uralkodó iparkodott is, a mennyire tőlük telt, a várakozás kíváncsiságát kielégíteni.

Majd Müritzstegben, hol a két uralkodó hódol a vadászat szenvedélyének, alkal-

mat fog találni Lamsdorff gróf, aki nem vadászember, hogy szobaszomszédjával, Goluchowszky gróffal új tervet állítson egybe a balkáni kérdés békés megoldásának.

A tegnapi pohárköszöntőkben első tekintetre már felöltik az a szivélyes, erős tónus, melyben a beszéd megindult, felöltik továbbá, hogy mily gondos óvatossággal hangzik egybe a két tósztt még a stilisztikai árnyalatokban is. Ez a két beszéd egy-egy jegyzék, amelyet tósztt formájában küldtek a Balkánra.

A két nagyhatalom beavatkozásának erkölcsi és diplomáciai eszközei a tegnapi pohárköszöntőkkel kimerültek. Beszéd már elég volt...

Lamsdorff és Goluchowszky grófoktól, akik Müritzstegben összebujnak, többet vár már a világ. Azt várjuk tőlük, hogy — mint a cár mondta felköszöntőjében — „a legalkalmasabb eszközöket” találják meg Macedónia lecsendesítésére, olyan eszközöket, melyek a két nagyhatalomnak a béke helyreállítását célzó jámbor kívánságait politikai tetteiké fogják átváltoztatni.

Amit a két államférfi a múlt év decemberében kifőzött, nem ilyen természetű beavatkozás volt. Az akkor kidolgozott reform-tervezetnek az volt a legnagyobb betegsége, hogy a reformok keresztülvitele Törökországra hagytak. De Törökország és reformok! Ha az ozmán birodalom reformálódni, európaiasodni tudna, akkor megtette volna ezt a két külgróf jegyzéke nélkül is.

A Ferenc József király pohárköszöntőjében említett „sajnálatos események”, melyeknek egy éven keresztül: remegő tanúi voltunk, éppen azt mutatják, hogy az akkori akció sikertelen maradt és az újabb tanácskozások ezen eredménytelenség nyílt bevallását jelentik.

Ha Goluchowszky és Lamsdorff azt akarják, hogy újabb akciójuknak sikere legyen: újabb és jóval erélyesebb programot kell kidolgozniok. A két nagyhatalom eddigi lépéseinek csupán az a szomorú eredménye volt, hogy a Balkán népek annál erősebben láttak hozzá önvédelmükhöz.

Bulgária és Törökország teljes háború felszerelésben állnak egymással szemben. A macedónok végképp elvesztették a nagyhatalmak iránt táplált bizalmukat és az alávaló dinamit-taktikával a kétségbeesés politikájához nyultak, melynek méltó kerete a basibozusok rémmunkája. A nagyhatalmak kötelessége végét vetni ezeknek az állapotoknak. Ehhez azonban a status quo-politika kedvelt diplomajátéka nem a „legalkalmasabb eszköz.”

Macedóniában egy népről van szó, mely a saját létjogát akarja érvényre juttatni, azt a jogot, melyet Európa térképe utóbb nagyon kivetkőztetett a maga formájából. A macedónok a törökök idegen uralma alól akarnak szabadulni és hivatkoznak eközben ma, huszonöt év múltán, a berlini szerződés végre nem hajtott huszonharmadik szakaszára, melyet többek közt Ausztria-Magyarország és Oroszország is garantáltak.

Az első cárlátogatás Bécsben.

Irta: Vay Sándor gróf.

Kellemetlen, esős nap következett be, amikor legjobb ócska írásokban levelezni. Valami naplójegyzeteket, meg a Wiener Zeitung 1814-iki folyamatát vettem elő, amelyben sok minden található a híres kongresszusról. Ez a nagy fejedelmi sokadalom volt az, amelyről a szellemes de Ligne herceg mondotta: le congrés danse mais il ne marche pas.

Szinte beleszédülök annak a sok bálnak, mulatságnak, katonai és polgári parádénak a leírásába. És eredeti, hogy az akkori bécsi újságok is csak a mulatságokról beszélnek, komoly tanácskozásokról sehol, egyetlen szó sincs. Jonissance, ez volt a Bécsbe gyűlt szuverének és diplomaták jelszava.

A Bécsbe érkező Miklós cárról, fogadtatásáról olvasva, önkéntelenül is összehasonlításokat teszünk a jelen és a múlt közt; a máról, meg azokról a nagy mulatságokról, amelyeket a kongresszusra érkező I. Sándor tiszteletére rendeztek.

A cár, aki akkori időben hallatlan gyorsasággal, tizenkét nap alatt utazott Szentpétervártól Bécsig, 1814. szeptember 26-án érkezett a császárvárosba. Vele jött a porosz király is, akivel Völkersdorffban találkozott. Ferenc császár magas vendégeit a bécsi Tabor hidnál fogadta,

az összes főhercegek és taborkara élén, kivonult erre az alkalomra Bécs helyőrsége, a magyar nemes testőrség Esterházy Miklós kapitánnyal élén, az arcier gárda és a gránátos ezredek. A Pratersteinnél foglaltak állást és miután a cár megérkezett, harangzugás és ágyudörgés közt kísérték a Burg-ba. Szeptember 27-én megérkezett a cárné is s ettől a naptól kezdve egyik mulatság a másikat követte. Rendkívül érdekes volt az október 9-iki Redouta parée, amelyhez 4000 meghívót küldött szét a főudvarmesteri hivatal. A mulatságon megjelentek az összes szuverének, Talleyrand, Wellington, Metternich államkancellár s az egész diplomáciai kar. A hölgyek jelmeze egytől-egyig sziporkázott az ötlettől. Legnagyobb feltűnést negyven hölgy keltett, akik a négy elemet: lég, tűz, víz, föld ábrázolták. Sándor cárnak ez nagyon megtetszett, oda ment a festői csoporthoz, a tüzet ábrázolókhöz így szólva:

— Önök kísértetbe hoznak, hogy vallást változtassak és tűzimádóvá legyünk.

A redut kistermét valóságos narancsligetté változtatták át s itt tartott cerclet a császárné. A szuverének pedig nagy bőr támlányokon ülve nézték ez alatt a contre danse-t.

Az október 11-én, az an der Wien színházban tartott fényes theatre parée is emlékezetes maradt. A színház akkori tulajdonosa, gróf Pálffy Ferdinánd, a virágokkal és délszaki növényekkel díszített foyer-ban üdvözölte a cárt,

Mozes allegorikus színmű került aztan színre s felvonás közben Rigottini Emilia, a hírneves táncosló táncolt. Október 16-án Händel Sámson című oratoriumát adták az udvari lovardában. Érdekes, hogy a főudvarmesteri hivatal által kiállított meghívókon ott állt: A kapott jegyeket se eladni, se átadni nem szabad. Erre különösen felnyel a rendezőség. A zenekar 700 tagból állott s mint első dirigens Mosel Ignác szerepelt. A magánszólamokat Wortheimstein Zsófia, Geymüller Rozália, dr. Sonnleitner Ignác és Soini Pál énekeltek. A rendkívül jól sikerült hangverseny annyira elragadta a minden szépért lelkesülő Sándor cárt, hogy az uraknak köszönését tolmácsoltatta Wertheimstein Zsófiának és Geymüller Rozáliának pedig olyan rózsákat küldött, amelyeket sajátkezüleg vágott le a schönbrunni kastélykert üvegházából.

Fényes estélyt adott a cár tiszteletére gróf Zichy Károly államminiszter is. Gróf Pálffy Ferenc kamarás Esterházy Rosina grófnő ez alkalommal egy magyar magántáncot is lejuttatott, amely teljesen elragadta a cárt s a többi jelenlévő szuverént. A vastag württembergi király annyira oda volt a bámulattól, hogy — gróf Pálffy gyors fordulatait látva — több ízben ismételte:

— Ugläublich, ungläublich...

Az egész október hónap folytonos mulatságban telt el. Bécs egy nagy szállóhoz hason-

A macedónok lényegileg nem mást és voltaképpen sokkal kevesebbet követelnek, mint amit ők előttük a görögök, a szerbek, a bolgárok és legujabban a krétaiak keresztül is vittek. Csakhogy ezeknél véres háborúra volt szükség. A macedón problémát azonban a béke megzavarása nélkül akarják megoldani a hatalmak. Ez az a „humánus cél“, melyről a cár pohárköszöntőjében említést tett.

Majd meglátjuk, hogy a műrzségi vadászat mehozza-e ezt a megoldást?

Annyi azonban már most bizonyosnak látszik, hogy míg az orosz cár vadászik és királyi barátjával békés megoldást keres; ezalatt vérbe ful ezer és ezer embernek, egy egész népnek a szabad akaratára.

Általános választási jog.

(A függetlenségi párt mai üléséből.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 1.

Minden volt és leendő szociálistának politikai ideálját képezi az *általános választási jog behozatala*. Ezért küzdenek éjjel-nappal, ezt az eszmét vitatják összes gyülekezéseikben, ezt hangoztatják szüntelenül, unos-untalan. Az általános választási jognak is főleg a „titkos“ formájáért lelkesednek a szociálisták, a kik jól tudják, mit jelentene a mob kezében ez a hatalom, ha ugyan valankor a kezébe kerülne. Mivel pedig a „titkos“ választási jog aligha létesül valaha, egyelőre csak az „általános“ választási jogot sürgetik mindama eszközökkel, a melyek pártjuk szervezetén belül rendelkezésükre állanak.

Ez a sür élés képezte ma egyik fő tárgyát az országos függetlenségi és 48-as pártnak Budapesten tartott értekezletén, a mely déli 12-órakor folyt le Kossuth Ferenc elnöklete alatt.

Kossuth bejelenti, hogy az ország különböző részeiből beérkezett szocialista átiratok megbeszélése céljából a párt egy külön ad hoc értekezlet tartását határozta el. Nagyon szeretné, ha e tárgyban a jövő héten tartának pártértekezletet s ezen első sorban azokat az

átiratokat intéznék el, melyek az általános választási jogra vonatkoznak.

— Bartha Odón indítványozza, hogy bizottság küldessék ki, mely e tárgyban az értekezlet elé véleményes jelentést terjesszen be.

Bakonyi Samu arra figyelmezteti a gyűlést, hogy a szociálisták egy árnyalata nem csak az általános választási jogot, de a *progresszív adók* behozatalát is követeli.

Bedőházy János: A szociálisták most azt követelik, hogy mi *obstrukcióval* kényszerítsük a kormányt e követelések megvalósítására azzal, hogy a létesítendő béke feltételül gyanánt az általános választási jog és a progresszív adó is köttessék ki. Tisztában vagyunk azzal, hogy a létesítendő békefeltételekbe ilyen újabb követeléseket belekapcsolni *nem lehet*, azt azonban természetesen találom, hogy mi ezen, egyébként programunk egyik részét képező követelésekért elszántan küzdünk.

Thaly Kálmán már eleve kijelenti, hogy az *általános választási jogot csak azon korlátozással fogadják el, hogy annak feltétele a magyarul írni és olvasni tudás legyen.*

Szatmári Mór előadja, hogy az országban két nagy szocialista párt van: az egyik Budapesten, másik a vidéken működik. Az újjászervezett szocialista pártnak kint a vidéken van közönsége. Véleménye szerint a bizottságnak az a feladata, hogy egy határozott deklarációban foglaljon e kérdésekben állást.

Lengyel Zoltán hivatkozik arra, hogy már az e tárgyban tartott legelső értekezleten a párt állást foglalt, hogy programjában az általános választási jog *minden korlátozás nélkül* szerepeljen. Lehetetlen feltétlenül kitzüni egy országos pártnak azt, hogy a haza azon polgárai, kik magyarul írni és olvasni nem tudnak, érdemlennék legyenek a választási jogra. Ennek programbevételé különben is a legnagyobb taktikai hiba lenne, mert a függetlenségi párt ellen uszítaná az összes nemzetiségeket, a mint azt saját tapasztalatai alapján Arad, Bihar, Szatmár és Szilágy vármegyékben látta is. Ezenkívül a párt legelső kötelessége az, hogy programjának szociális részeért ne csak a parlamentben, de az országban is a lehető legerősebb agitációkat fejtsék ki, mert csak így lehetséges a szociálisták munkájának ellensúlyo-

zása s a függetlenségi párt csak így nyerheti meg a nagy tömegeket.

E vélemények kifejtése után az értekezlet kiküldte Justh Gyula, Komjáthy Béla, Benedek és Szatmári képviselőket, hogy keddig tegyenek indokolt javaslatot, melyet még a jövő hét folyamán újabb értekezleten fognak tárgyalni.

Végül elhatározták, hogy a Házban indítványozni fogják, hogy október 6-án ne legyen ülés. Kossuth bejelentette, hogy sürgősen el kell utaznia és ezért a *Ház szombati ülésén nem lehet jelen*. A szombati ülésen a párt szónokai Tóth János és Endrey Gyula lesznek, kik a három évet kiszolgált katonák benntartásáról fognak beszélni.

Ezzel az értekezlet véget ért.

TÁVIRATOK.

Az angol kormányválság.

London, október 1. A ma este megjelenendő félhivatalos közlemény konstataálni fogja, hogy a kormányválságot még nem sikerült megoldani s csak a jövő héten remélhető a kabinet megalakulása. A sajtó sűrűn foglalkozik a király személyes beavatkozásával s különböző híresztelések kelttek szárnyra a királynak a kabinetalakításra irányuló fáradozásairól. Ezek közül csak az hiteles, hogy a király egész határozottsággal kijelentette, hogy a hadügyminiszteriumban rendet akar látni. A lapok egy része s némely politikai párttörödékek alkotmányellenesnek tartják a király személyes beavatkozását, jóllehet az szigorúan megfelel a brit alkotmányos elveknek. Nem valószínű, hogy lord Milnernek kedve volna a Balfour-kabinetet megmenteni, noha tegnap hosszasan táncskozott Balfourral, azután a király meghívására Balmoralba utazott. A kormány ez év vége előtt nem is gondol a parlament feloszlatására.

Japán békét akar.

London, október 1. A Timesnek jelentik Tokióból tegnapi kelettel: Teljesen eláptalan az Európában elterjedt híresztelés, hogy Japán terjedelmes hadi előkészületeket tesz és hogy a néphez is él a háború vágya. Japán, mint mindig, most készenlétben áll, azonban teljes csend uralkodik. A helyzet nem ad okot újabb aggodalmakra.

litott. Az udvari cselédséget 500 emberrel szaporították s a császári istállóban 1200 ló állt készen. A Sándor cár számára rendelt fogat éjjel-nappal a Bellária előtt állt s a kocsi egy pillanatra sem szállhatott le a bakról. A uralkodók többnyire együtt érkeztek, a kíséret számára háromféle asztalt terítettek. Az udvari konyhán reggeltől estig lobogott a tűz. Az udvari színházakban páholyokat béreltek a kíséretnek, a cselédségnek pedig hol egyik, hol másik külvárosi theatrum karzatát bérelték ki.

A romantikus hajlamu Sándor cár a kongresszus idejében különösen Auersperg Gabriella, Zichyné-Festetics Julia, egy Esterházy és egy Lobkovitz grófné iránt érdeklődött. Egy alkalommal egy tréfás fogadás is történt közöttük. Abban fogadtak ugyanis, ki öltözik át gyorsabban, a férfi vagy az asszony. Egy külön teremben öltözködött a cár, ismét egy másikban a négy hölgy. A közbülső teremben ült a zsüri. Sándor cár vesztette el a fogadást, mert éppen mikor öltözködött, egy halasztást nem tűrő iratot hoztak neki aláírás végett. A ludtoll, amelylyel írni akart, a nagy sietségben eltört s ujat kellett faragni. Így a négy szép asszony győzedelmeskedett.

A sok diszhangverseny közül említésre méltó az a matiné, amelyet november 29-én Beethoven rendezett. A nagy lángész egy alkalmi darabját: Wellington csatája Wittorkánál adták elő. Előadták még ugyanott Beethovennek egy Cantaté-ját. A dicsőségteljes pillanatot című. Tele volt helyi vonatkozásokkal s a Weissenbach által írt szöveg különösen Sándor cárt istenítette. A Cantaté magán szólóit a

császári opera elsőrendű tagjai énekelték. A helyivonatkozásoknál különösen akkor támadt viharos taps, midőn Vienna — Bécs — így énekelt:

Was nur die Erde hoch und Hehres hat,
In meinen Mauern hatt es sich versammelt!

Aztán áttért a szent szövetség fejének dícséretére. Ekkor a teremben mindenki fölemelkedett, arra a páholyra nézve, amelyben Ferenc császár és az orosz cár ültek. A férfiak mélyen meghajoltak, a nők pedig kendőiket lebogtatták. Percekig tartott az ováció, végre Sándor cár fölállt helyéről és megölelte és megcsókolta Ferenc császárt.

Az Augartenben rendezett népnépvásár is mulattatta a cárt, aki zsákban futóknak, meg a rudra mászóknak nagy muszka tallérokat ajándékozott, a lipcsei csata győzedelmes emlékére adott nagy nemzeti ünnep, fényre, díszre ritkította a pártját. A Praterbeli Lusthausból nem messze, a Dunaágban három ponton állt, amely a simmeringi síksággal kapcsolta egybe. A Lusthaus előtt fényőgajából állítottak diadalívket, az emeleten pedig terített asztalok álltak a magas vendégek számára.

Gyors egymásutánban következtek aztán egy csomó: Kammer ball, Bull by Hof Carouselle és más egyéb mulatságok. Még Budára is elhozta szövetségét Ferenc császár akkor, ahová mostanában nem szokás szuveréneket invitálni, ellenben bécsi hegedű szavára, ugyanúgy, mint akkoron, most is kell még táncolni a magyarnak.

Kannibálok között.

— Egy mérnök elbeszélése. —

A new-yorki lapok sokat irnak most Vincenz Linden amerikai hajómérnökről, aki átlukasztott orra! fekszik most a new-yersi kórházban. Ennek az átlukasztott orrnak igen különös a története: kannibáloktól ered, akik a mérnököt-ünnepi peccsenyének szánták. Linden a következőképen mondja el az esetet:

Mint mérnöke az angol „Etrax“ nevű hajónak, elindultam San Franciscoból Sydney felé. Az utvonal a Fidrisi és Laoma szigetek mellett vezet el. Ezekben a szigetcsoportokban még ma is sok fölfedezetlen sziget van, amelyeket a hajóskapitányok szeretnek elkerülni, mert azokon emberérv, vad törzsek vannak.

Hajónk a legcsöndesebb időben vitorlázott át az oc ánon s két hétig oly sima volt a tenger, mint a tükör. Augusztus 4-én a hajót villámcsapás érte, melynek következtében szinte nyomban el is süllyedt. En a tengerbe ugrottam s példámot néhány matróz követte. Ez volt a szerencsénk, mert a hajó három perc alatt elsüllyedt. Amikor mintegy másfél óra hosszat usztam, földet éreztem a lábam alatt és járnai kezdtem. Azon a vidéken néha két-három mérföldnyire járhat az ember, míg száraz földhöz ér. Amikor végre parthoz jutottam, négy hajóstársamat és Barker kapitányt találtam ott. Nagyon ki voltunk merülve a kétségbeesés és fáradtság következtében; tehát elhelyezkedtünk a földön és elaludtunk.

Sejtelmünk sem volt arról, hogy hol vagyunk. Reggelre ébredve, egy csapat fekete férfi és nő állt körül bennünket. Jelek által tudattuk velök, hogy

A király vendége.

(Lapvélemények a két uralkodó toasztjáról. —
A műrztégi vadászat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 1.

Az Ausztriában tegnapi elhangzott királyi pohárköszöntők élénken foglalkoztatják az európai sajtót.

Pétervárról táviratozzák: A „Petersburg skaja Gazetta” hangsúlyozva *Ferenc József* király és *Miklós* cár találkozásának nagy fontosságát, azt írja: Az orosz kormány kommunikációjából és az osztrák magyar kormány közleményeiből kitűnik, hogy mindkettőt törhetetlenül ragaszkodnak ahhoz, hogy a macedon kérdés csak ama reformtervezet megvalósításával oldható meg, melynek alapja a statusquo megóvása. Ezen elvek, Macedónia békéltetése, az esetben ha a hatalmak Macedónia egyéb ügyeibe be nem avatkoznak, eredményes lesz. Nem a'ptalanul reménylik azt, hogy *Lamsdorf* gróf és *Goluchowski* gróf találkozása és tanácskozása a macedon kérdésnek a legközelebbi időben való végleges megoldásához fog vezetni.

A londoni „Morning Post” írja: *Ferenc József* király és *Miklós* cár ő felségeik pohárköszöntőjében kifejezésre jutott a két udvar politikája, melynek jelszava a jelenben a közös együttműködés. Emeltett lap azt írja, hogy a jelen pillanatban az angol kormány nem tehet jobbat, mint hogy a két uralkodót egyesült akciójukban támogatja.

A két uralkodó vadászatáról műrztégi táviratok ma a következőket jelentik:

A kora reggeli órák óta nagy volt az élénkség a községben. Röviddel 7 óra után indult az első vendégvadászok, kiknek lese meglehetősen messze van azon uttól, ameddig a kocsi mentek, 8 órakor indult *Ferenc Ferdinánd* főherceg a vadászcastélyból a közönség lelkes üdvözlése közben. Egy órával később hagyták el az uralkodók kocsin a kastélyt. *Miklós* cár ő felsége jobbján ült. Királyunk magas vendégét felvilágosította a község egyes részeit illetőleg.

Kevéssel a Lahn-Graben mögött lezártak az uralkodók a kocsirol és ponyyra ültek. A lóháton megtett ut fél óráig tartott. Majd az

uralkodók gyalog folytatják utjukat, mely a lesig mintegy negyed órát vett igénybe. Az ut egy részén az uralkodók együtt mentek, majd a cár elvált és balfelé ment, míg királyunk egy ideig tovább ment, magasabba hágtott, míg le séhez ért. A legmagasabb lesek egyikén volt *Ferenc Ferdinánd* főherceg, ki nagy utat tett meg odáig lóháton és egy jó darabon gyalog kellett mennie, míg odaért.

Körülbelül azon időben, amikor az uralkodók és a vadászvendégek lesükhöz értek, bezárták a hajtók láncát, és 11 órakor megkezdődött a hajtás. A mai zergevadászaton összesen 19 vadászvendég, 12 helybeli vendég és a vadászszemélyzet 25 tagja vett részt.

Délután fél 5 órakor érkeztek vissza a kastélyba a királyi vadászok. Összesen 300 lóvés történt a vadászaton. A cár 9, királyunk 3 és a trónörökös 15 zergét lőtt. Összesen 63 zergét ejtettek el.

A vagyontalan uralkodó.

(Dumba gróf a szerb királynál.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 1.

Szerbiában ismét kergetik egymást a tarka események. Hogy mindig stilszerű legyen Szerbia, az éjjel is egy merényletnek volt a színhely. Belgrádból azt táviratozzák ugyanis, hogy az elmúlt éjjel eddig ismeretlen tettesek kétszer belétek *Lazarovics Nika* ezredes sátrába, a topcsideri táborban. Az ez edes volt a királygyilkosok elleni összeesküvés egyik főmozgatója. A sátorban szerencsére nem volt senki, s így a golyók nem tettek kárt.

Ennél nagyobb horderejű esemény játszódott le ezalatt Belgrádban. *Dumba* osztrák-magyar követ kihallgatáson volt a királynál s biztosította Péter királyt Ausztria-Magyarország jóakaratairól, egyuttal sajnálkozását fejezte ki afelett, hogy a szerb sajtó egy része állandóan támadja Ausztriát.

Péter király azt felelte a követnek, hogy át van hatva a két szomszédos állam közt való jó viszony szükségétől, melyre Szerbiát gazdasági érdekei is utalják.

A kihallgatást, noha csak kevés részlet szivárgott ki belőle, élénken kommentálják. Jel-

lemző, hogy azok a lapok, amelyek tegnap még kiméletlenül támadták Ausztriát, ma reggeli számukban már rokonszenves hangon írják róla.

A politikai faktorok is meglehetősen izgalmas napokat élnek most. A politikai válság most van a tetőponton s a radikális pártok között tárgyalások folynak a szkupstina elnökségének megválasztása körül, hogy aztán a kormány megalakítására kerüljön a sor. Valószínű, hogy *Simics* lesz az elnök, a két alelnöki állásra pedig szélső radikálisokat fognak megválasztani.

Ha *Grucics* lesz a minisztere'nök, akkor a kormány előreláthatólag így fog megalakulni: Protics, belügyminiszter. Pecsú, pénzügy. Putnik tábornok vagy Stankovics ezredes, hadügy. Nikolics vagy Szimics, külügy. Stojanovics, tanügy. Stanjovics, kereskedelem. Todorovics, közmunkaügy. Nikolics ügyvéd, igazságügy.

E névsorban szereplők majdnem kivétel nélkül a mérsékelt radikálisokhoz tartoznak.

A szerb tisztok pöree, melyben a vádlottak igen érdekes leplezéseket tettek, most ismét *Sándor* király hagyatékára fordította a figyelmet. A közvélemény által kényszerítve, a bíróság tárgyalásokat indított meg az örökös kérdés iránt.

Egy jelentés szerint Péter király elődjének minden hagyatéka fölött tetszés szerint rendelkezett és egész királyi fényét a szerencsétlen *Sándor* magántulajdonából merítette. Péter király nemcsak az *Obrenovics*-féle butorokat használja, hanem ő és udvartartása a megmaradt éllemi szereket is elfogyasztotta. Minden, amit Péter király használ, butor, kocsí, ló, az az *Obrenovicsok* magántulajdona, s így áll a dolog az értékes asztalnemükkel és az ezüst garnitúrákkal. Péter király Belgrádba érkezéskor csak egy ágyat hozott magával Bécsből, mert az ő genfi berendezése nem illett a királyi lakásba.

Hír szerint *Velicskovics* ügyvéd, az *Obrenovics* hagyatéka gondnoka, az elfogyasztott éllemi szerek miatt Péter király ellen kártérítési pert akar indítani.

A nevelőnő tűzhalála.

(Gyermekek az égő hátsóban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Egy gyönyörű fiatal leány szomorú sorsáról értesít bennünket krompachi tudósítónk.

Faludy Erzsike, egy győri özvegy asszonynak egyetlen leánya, nélkülözéssel átküzdött tanulmányi éveit az idén fejezte be. Megszerezte a tanítónői diplomát, melylyel kezében nemcsak a maga, hanem édesanyja részére is megakarta keresni a kenyeret.

Faludy Erzsike e hó 15-ike körül vált el édesanyjától, *Kutlik* István Istvánhutai állomásfőnök gyermekei mellett nevelőnői állást kapott. Az anya nehezen engedte el alig 19 éves feltűnő szép leányát, mert fős tette. *Faludy* Erzsike nemcsak a gyermekekkel foglalatoskodott, hanem a gazdaság körül is szívesen segédkezett.

Igy tett az e napokban megtartott nagymosás alkalmával is. A mosókonyhában a tüzes katlan mellé állt és nem vette észre, hogy annak ajtaján kicsapongó lángtól ruhája lángról fogott. Mikor a veszély tudára ébsedt, akkor már késő volt. Ruhája lángban állott és érezte az égési sebek sajgó fájdalmát. Teljesen elvesztette lélekjelenlétét, az udvarra rohant, ahol a lárájára összeszaladt emberek oltották el rajta a tüzet.

A szerencsétlen leány súlyos égési sebeket szenvedett, melyekkel a krompachi gyári kórházba szállították. Az orvosok gyógykezelése

éhesek vagyunk, mire a benszülőttek hamar éllemi szereket hoztak nekünk: banánát, kenyérfá gyümölcsöt és egy darab félig sült hust. A sziget kiosi volt, de szép délszaki növényekkel tele s tiszta partok is folyt rajta keresztül. A benszülőttek oly barátságosan bántak velünk, hogy mi azt hittük, valamelyik Samora szigeten vagyunk, melyeknek lakói ismertek a vendégszeretetükről és széldségükről. De alaposan tévedtünk. Másnap nagy csapat harcos érkezett, akik foglyokat hoztak: a szomszédos szigetekről való hadizsákmányt. Ekkor tudtuk meg csak, hogy az a sziget, ahová jutottunk, egy nagy törzsnek a pihenő pontja, ahová nagy harcok után vonul és ünnepi lakomák közepette élvezi a véres fáradalmakért a megérdemelt nyugalmát. Most is nagy lakoma készült, melynek rettenetes ceremóniája már előre megfagyasztotta bennünk a vért: a fülsiketítő tam-tam, a csontok kelepelésé és a tánc. A foglyokat kiemelték a kanoékból és a banket helye közelébe szállították. Mi azt hittük, hogy mint vendégek veszünk részt a lakomában, de ebből a tévhitből hamar kiábrándultunk: összekötözték bennünket is és foglyokként bántak velünk szintén. Előbb bedobtak minket egy ötlábnyi mélységű gödörbe s ott feküdtünk négy napon át. Eledelt azonban bőségesen kaptunk: egy nő hozta azt napjában kétszer, aki az arcborének színe szerint valószínűleg fehér asszony volt, aki talán régebben került a szigetre s elvadtott ott. Lehetetlen volt vele azonban egy szót is váltani; csak jelek által érthettük meg egymást. Amikor hozzánk jött, mindig nagy részvétet és gyöngédséget mutatott.

A gödörbe dobásunk második napján egy fából készült késsel lyukat furtak az orrunkon át, ami nagy kinnal járt.

Minden éjszaka banket volt, melynek undorító ételszaga hozzánk jutott. Ez alkalmakkor a foglyokat sötétítették meg, még pedig aként, hogy az orrunkon át vajt lyukon keresztül húzott kötélén a tűz fölé kötötték őket. Ez a sors várt tehát ránk is! . . .

Az ötödik napon valamennyiünket így felkötöttek és Barker kapitányt a szemünk láttára eleve nem megsütötték és megették. Az a megtiszteltetés azonban mégis jutott neki, hogy őt csak a törzsfőnökök és azok kedvenc hölgyei ették meg. A többi foglyokat a katonák kapták.

Négy órán át kellett ezt a rettenetes látványt átélnünk és már azt kívántuk, bárha mielőbb végeznenek velünk is s ne kellene borzalmas életünket tovább hurcolnunk, hanem kivégeztetés helyett visszavitték gödrünkbe.

Hajnahasadásakor arra riadtunk föl, hogy megmozgatják a gödrünket fedő deszkákat.

Ez már a halál hírnöke — gondoltuk magunkban.

De nem a vadak jöttek értünk, hanem gondviselőnk, a fehér nő. Csöndet intett nekünk, aztán lebozsátkozott hozzánk a gödörbe, fölmettszette köteleinket és mi olyan gyorsan, amennyire merev tagjainkat mozgatni tudtuk, kisiettünk a fogságból. A víz partjához vezetett a nő bennünket, ahol már egy csónak várt reánk, melyben egy tömlővel teli édes víz, továbbá gyümölcsök voltak elhelyezve. Nem kellett sokat biztatni bennünket; beugrottunk a csónakba és kiveztünk a tengerre.

Három napig eveztünk a tengeren, míg végre egy teherszállító vitorlás fölvelt bennünket és Honoluluba vitt.

nem volt képes a leányt az életnek megmenteni.

Meghalt szegény, mielőtt még élt volna. Akik látták, elváltak ragadtatva a gyönyörű leánytól, a kinek tragikus halála mindenkiben a legnagyobb részvétet keltette.

Kövésbe mult, hogy hasonló szerencsétlenség nem ért tegnap Budapesten is két gyermeket. Az eset a Daru-utcában történt s áldozatai súlyos sebektől bsrítva a kórházban fekszenek.

Nebenführer Mátyás munkás nejevel együtt munkába szokott járni. A házaspárnak két gyermeke van: a hét éves Anna és 4 éves Irma. A szülők a gyermekeket rendszeren otthon hagyták, mivel nincsen senkijök sem, aki felügyelne rájuk.

Tegnap is így tettek. Ebéd után munkába mentek és egyedül hagyták a gyermekeket. Ugy 5 óra tájban egyszerre a házbéliek füstöt láttak a lakásból kitódulni. Egy pillanat múlva hangos segítség kiáltás hallatszott a szobából, a gyermekek kiáltották.

A házbéliek behatoltak a lakásba, a hol már a függönyök is égtek. A kis Anna és testvére lángba állottak. Mindkettő ruhája égett. A tüzet hamarosan eloltották és a gyermekeket, akik a füstben majd megfultak, kivitték az udvarra. A segítségül hívott orvos konstata, hogy mind a két gyermek súlyos égési sebeket szenvedett és a kórházba szállította őket.

Estére az egyik gyermek magához tért és elmondotta, hogy gyufát vett elő, azt meggyújtotta és játszott vele. Az égő gyufától a függöny, majd mindkettőjük ruhája meggyulladt.

A rendőrség a szülők ellen megindította a vizsgálatot, mert megakarja állapítani, hogy vajjon nem-e az ő gondatlanságok volt az oka a szerencsétlenségnek.

A politikai válság.

Khuen nyilatkozata Apponyiról.

(A kiszolgált katonák benntartása. — Új konferencia a szabadelvű pártban.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 1.

Mivel kormány nincs és a parlament sem tart ülést, a politikai helyzetről való diskussziók is meglehetősen szünetelnek. Egyetlen kérdés, mely ma a politikusokat foglalkoztatta, a három évet kiszolgált katonák visszatartása volt, melylyel holnap a kérvényi bizottság, szombaton pedig a Ház fog foglalkozni.

A mai nap eseményei közt igen érdekes *Khuen-Héderváry* grófnak egy félhivatalos szócsövön keresztül leadott nyilatkozata, melyben *támadást intéz Apponyi ellen a Ház legutóbbi ülésén tett kijelentései miatt*. Apponyi felett egyébként is tornyosulnak a felhők s még megerjük, hogy ezek miatt újból megígéri, hogy — kilép a szabadelvű pártból.

A Ház szombati ülése izgatja még a kedélyeket s az a *pártkonferencia*, melyet e tárgyban újból össze akarnak hívni a szabadelvűek.

A részleteket alábbi távirati és telefonhíreink mondják el:

Energikusabb lépés.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök még a tegnapi nap folyamán azt az értesítést vette Bécsből, hogy lemondási kérvénye felett a király a döntést arra az időre tartotta fenn, amikor vadászati kirándulásáról Bécsbe

visszatér. Ennél ogva *Khuen-Héderváry* gróf vasárnap este Bécsbe utazik és tétlőn kihallgatásra megy, hogy a király döntését meghallja.

A *képviselőház szombati ülésén a kabinet tagjai nem fogják résztvenni*. egyrészt azért, mert a képviselőház tegnap a miniszterelnök indítványára az új kormány megalakultáig elnapolta magát, másrészt azért, mert céltalan volna, hogy a miniszterelnök egy olyan ülésben vegyen részt, melynek elhatározásaira — többsége sem lévén — döntést nem gyakorolhat.

A mai nap délelőttjét *Khuen-Héderváry* gróf a miniszterelnökségen és belügyminisztériumban töltötte, ahol a folyó ügyeket intézte el, s közben számos politikai barátjának látogatását fogadta.

A szabadelvű pártkörben is számos képviselő jelent meg, s izgalmasan vitatkoztak a jövő eseményei felett. Általános a vélemény, hogy ő felsége még egyszer *Széll Kálmán utján megkísérli a kibontakozást*, de ha most — utójára — sem sikerül kompromisszumot kötni az ellenzékkel, az esetben *energikusabb lépés követhetnek*.

A függetlenségi párt orszébetkörüti klubhelyisége is népes volt ma délelőtt. Itt is élénken tárgyalták a képviselők az eseményeket. De konstataúnunk kell, hogy itt nem látják a helyzetet és a jövő eshetőségeit oly sötétnek, mint a szabadelvű pártban.

Mikor ma egyik függetlenségi képviselő *Kossuth* Ferenc előtt szóba hozta a Ház elnapolását vagy felosztatását, *Kossuth* röviden csak ennyit mondott:

— Sem az egyiket, sem a másikat nem hiszem, hanem *tisztességes kibontakozást remélek*.

Az izgatott várakozásra a legközelebbi napok kétségkívül meg fogják hozni a döntést, amely ezuttal valószínűleg véget vet majd a nagy bizonytalanságnak.

Khuen nyilatkozik.

Khuen-Héderváry gróf volt miniszterelnök a lapok ama támadásával szemben, hogy tegnap szinte megszökött az ülés-teremből és ezzel megsértette a képviselőházat: közvetett uton nyilatkozatot adott ki. Az erre vonatkozó félhivatalos közlemény a *Magyar Távirati Iroda* ma esti kiadásában jelent meg és szó szerint így hangzik:

A sajtó egy része mindennemű kombinációkat fűz ahhoz, hogy minő okok birták rá gróf *Khuen-Héderváryt* és kabinetjének tagjait arra, hogy az ülés-termet, lemondásuknak az országgyűlés előtt való bejelentése után elhagyják.

Illetékes helyről arról értesülünk, hogy gróf *Khuen-Héderváry* miniszterelnök azon felfogásból indult ki, hogy parlamentáris elvek szerint a tanácskozás és határozathozatal, a *felelős kormány lemondása után*, amely a végrehajtó hatalom, minden politikai jelleggel nélkülöz és azért annak sem értelme, sem célja nincs. Általános parlamentáris szokás szerint a tanácskozás mindenhol meg is szűnik, mihelyt a kormány a törvényhozásnak lemondását bejelentette. A jelen esetben annál is inkább abba kellett hagyni a tanácskozást, mert a kormány már nem rendelkezett többséggel, amiért is nem lett volna módjában egy a vita folyamán felmerülő kérdéssel szemben hatályosan állástfoglalni.

Ez a motiváció oly annyira elegendő, hogy teljesen helytelen a megsértett érzékenységet vagy a képviselőház iránt való tisztelet megtagadását gróf *Khuen-Héderváry*nak imputálni, ki különben, mit ellenfelei sem tagadhatnak, mint minden ténykedésben, úgy ezuttal is szem

előtt tartotta a parlamentáris gyakorlat és ügyvitel szabályait.

Ez értelemben gróf *Khuen-Héderváry* miniszter, amint az ellenkező állításokkal szemben határozottan konstataálni kell, kötelességének tartja az ügyek ideiglenes vezetését, míg ő felsége másképpen nem intézkedik.

Khuen-Héderváry miniszterelnök vasárnap Bécsbe utazik és hétfőn délelőtt ő felsége kihallgatáson fogadja.

Politikai körökben különböző módon kommentálják a miniszterelnök által sugalmazott fönti közleményt. Vannak, akik igazat adnak a miniszterelnöknek s vannak, akik nem adnak neki igazat, azt azonban mindannyian érdekesnek tartják, hogy a *lemondott miniszterelnök nyitott állást foglal benne Apponyi ellen*.

Apponyi ugyanis, mikor *Héderváry* tegnap az üléstől eltávozott, határozottan kijelentette, hogy a tanácskozás a miniszterek jelenléte nélkül is folytatható. Ezzel szemben a volt miniszterelnök mai kommunikéjében azt mondja, hogy az ülés folytatásának nem volt sem értelme, sem célja. *Héderváry* ezzel azt vágja Apponyi szemébe, hogy *parlamentáris szempontból értelmellenségbe és céltalan dologba vitte bele a képviselőházat*.

A kiszolgált katonákért.

Holnapra hívták össze a kérvényi bizottságot, hogy *Szatmár-Németi* város törvényhatóságának a három évet kitöltött katonák visszatartása miatt beadott feliratával foglalkozzék. Ez idő szerint még kétes, összejönnek-e a bizottsági tagok határozatképes számban s lehetséges lesz-e tárgyalni a kérvényt.

Ha a tárgyalás mégis megtörténik, a többség ki fogja mondani, hogy a *kérvényt egyszerűen adják ki a kormánynak*, mert kétségtelen — érvel a szabadelvűek egy csoportja — hogy a hadvezetőségnek törvényben gyökerező joga a katonákat december 31-ig benntartani. *Epp a kormány szeretné a legjobban, ha a hadvezetőségnek e jogát nem kellene igénybe venni*.

Vidékről Budapestre jövő képviselők abban a nézetben vannak, hogy *nem lesz szükséges valamennyi kiszolgált katonát visszatartani*, mert szerte az országban annyi hadköteles jelentkezik önkéntes szolgálatra, hogy már ez alapon is a három évet kitöltött katonák legnagyobb részét el lehetne bocsátani.

Az ellenzékiek egyben erősen követelni fogják, hogy a *hadügyminiszter visszatartó rendelete vonassék vissza minden esetre*. Ha ezt a többség a bizottságban nem fogadná el, *külön véleményt* fognak bejelenteni.

A bizottság véleményét még szombaton nem fogja bevinni a képviselőházba. A *Kossuth* féle indítvány, melyet a Ház tegnap elfogadott, úgy szól, hogy a bizottság jelentése a képviselőház első érdemleges ülésén nyújtandó be. A szombatra kitűzött ülés, melyet husz képviselő hívott egybe és melynek napirendje nincs, érdemleges ülésnek nem tekinthető és ezért nem viszik be arra a bizottsági véleményt.

Ujabb pártkonferencia.

Mint a fönt elmondottak mutatják, a szabadelvű párt tehát ismét együttes eljárásra határozta el magát. Nehogy azonban — a multak példája szerint — e kérdésben a párt újból szétbomoljék: mivel jelenleg a pártnak feje nincs, több képviselő azt ajánlotta, hogy *hívjanak össze az együttes megállapodás céljából pártkonferenciát*.

Az eszme élénk helyesléssel találkozott. *Tisza* István gróf és *Nyegre* László

rögtön megbeszélték a módozatokat, a pártklubban jelen volt *Lukács László, Wlassics és Darányi* miniszterekkel, a kik helyeselték a konferencia kitűzését. Rögtön elküldötték tehát Nyegre Lászlót *Podmaniczky* Frigyes br. pártelnökhöz, ki már a klubból távozott, megkérni, hogy a konferenciát holnap esti 7 órára hívja össze.

A konferencián valószínűleg *Hódossy Imrét* kéri meg, hogy az említett határozati javaslatot terjessze be.

Erdekes apróságként mesélik, hogy Nyegre László ma este táviratot kapott *Ballagi Gézá*tól, melyben ez azt kérdezi, hogy a szabadelvű párt tart-e és mikor konferenciát?

Nyegre erre ezt táviratozta vissza *Ballaginak*: „Nincs párt, nincs konferencia.” Egy órával később azonban vissza kellett szivni a táviratot.

Ellenzéki körökben élénken tárgyalják a kormánynak azt az elhatározását, hogy a szombati ülésen nem jelenik meg.

Hivatkoznak a felelős független miniszteriumról szóló 1848. évi III. alaptörvény 27. szakaszára, mely kimondja, hogy az országgyűlés bármely táblájának kívánságára a miniszterium a Házban megjelenni köteles és ott a kívánt felvilágosítást megadni tartozik.

Tiszák Apponyi ellen.

A képviselőházban a legrövidebb idő alatt bekövetkezik az elnök válság. Nyilvánosságra jutott ez a szándék már tegnap, közvetlen a nevezetes ülés berekesztése után.

Tisza István és hivei ugyanis értekezletet rögtönöztek. Az értekezlet hangulata rendkívül elkeseredett volt *Apponyi* gróf ellen. Akinek szemére lobbantották, hogy ő buktatta meg *Khuen-Héderváryt*, épp úgy, mint annak előtte *Szell Kálmánt*. Sokan azt mondták, hogy *Apponyival* egy párton nem maradnak, mert *Apponyi* az ellenzék kezére jár. Azontul vétett a pártatlanság ellen, a mikor az elnöki széket otthagya az ostromot *Khuen* gróf ellen előkészítette és ismét átvette az elnökséget *Dániel Gábortól*, hogy az ütközetet ő hajtsa végre.

Az értekezlet másik tagja pedig azt mondotta, hogy *Khuent* a függetlenségi párt tegnapiotti értekezletén buktatták meg és *Apponyit* a személye ellen ott elhangzott erős támadás tértette volna a tulajdon népszerűsége védelmére. *Khuen* gróf kijelentette, hogy ha bucsuznia kellett volna *Apponyi* gróftól, ugyanazt mondotta volna, amit *Apponyinak Szell Kálmán* mondott:

— Nem az ellenzék buktatott meg, hanem te buktattál meg. *Mi együtt politikát soha többé nem csinálunk.*

Harc a pártok közt.

A szabadelvű párt körében már tegnap felvetették azt az eszmét, hogy a szombati képviselőházi ülésre ne jelenjen meg szabadelvű párti képviselő, annál is inkább, mert az a házszabályok egyszerű kijátszása, hogy a képviselőház összehívását azon a napon kérték, a mely napon a Ház elnöke kihirdette a képviselőház azon határozatát, mely szerint az új kormány megalakulásáig nem tart ülést.

A szabadelvű pártkörben öbber portálták ezt a felfogást, de ma a hangulat hamarosan megváltozott, mert egyes képviselők kijelentették, hogy nem kellene meg-

jelenni, ha biztosan tudnák, hogy a Ház a tisztán függetlenségi képviselők megjelenése esetén nem lesz határozatképes. Mivel azonban lehetséges, hogy szombaton száznál több ellenzéki képviselő is lesz jelen, a Ház határozatképes lenne, ami pedig nagy bajt jelent. Lehet, hogy az ellenzék azt fogja határozni, hogy a harmadéves katonák visszatartása ügyében tegnap hozott határozatot hétfőn tüzzék ki tárgyalásra, mely esetben a Ház kényes helyzetbe jutna.

Ezért azt indítványozták többen, hogy a szabadelvű párt ne csak részt vegyen a szombati ülésen, hanem egyuttal nyújtson be határozati javaslatot, hogy a Ház tegnapi határozatát, mely szerint az új kormány megalakulásáig ülést nem tart, most is fentartja és nem tűri, hogy a harmadéves katonák visszatartásának ügye egy korábbi ülés napirendjére tüzzessék ki.

Az indítvány megokolásában ki lesz fejtve, hogy ez az intézkedés teljesen törvényes, mert az ellenzéknek meg van az eszköze a kiszolgált katonákat szabadságoltatni, ha megszavazza az ujonctörvényt, a mi után az öreg katonákat rögtön szabadságolják.

Ajánlják a kétfejű sast.

Odaát, túl a Lajtan különös perspektíva nyílt meg a kedves szomszédok előtt. A jó osztrák koma aligha azt nem orrontja, hogy az abszolutizmus fog reánk zuhanni mihamar. És hogy új Bachok, Schmerlingek diktálják ennek a szegény, ezeresztendős nemzetnek a sorsát. Hogy fölropúl újra az undok kétfejű madár, a császári sas és ellepi rémes szárnycsatogással a Tisza-Duna közét, ezt a jó televény földet.

Az osztrákok sejtelve kifejezésre jut abban az üzleti körlevélben, ami két kereskedelmi ügynökhöz érkezett ma Nagyváradra, Bécsből. Ez a cirkuláré magyar fordításban itt következik:

Bécs, a postabélyeg kelte.

T. c.

Az önöknél, Magyarországon közelben várható nagy politikai fordulatra való tekintetből van szerencsénk értesíteni, hogy dohány és szivar eladási, bélyegárusítási, valamint más cégtáblákat az osztrák császári sással (és magyar címerrel) dus raktárunkon tartunk, s a megrendeléseket azonnal elintézzük. Ertesítjük, hogy az eladott mennyiség után 12 százalék jutalékkal szolgálunk, s vagyunk

teljes tisztelettel,

Hoderich és Stein.

A szeretetreméltó osztrák sógorok mintha elsietnék a dolgot némiképp. Bizony nem kell nekünk az ő kétfejű baromfiuk, neveljük szeretettel minél tollasabbra, de otthon, a maguk óljában. Ne Bécsből liferálják ide a kétfejű sast, de mi szállítunk még nekik egy-két ilyen förtelmes madarat, ami sötét idők emlékeképpen isten tudja hogyan maradt nálunk.

Ezredek áthelyezése.

Tudósítónk jelenté telefonon, hogy Bécsben már az osztrák ezredek mozgósításáról beszélnek. Igaz, hogy áthelyezés címén. A mi azt jelenté, hogy a magyarországi magyar ezredek áthelyezik Ausztriába, az osztrákokat pedig ide küldik.

Arról is fecsegnek Bécsben, hogy a sorozást október közepén a hadkiegészítő kerületek útján kezdik meg, s közigazgatási hatóságos teljes mellőzésével, minthogy az ez évi állítási lajstromokkal a katonaság már rendelkezik. Egyáltalán a königrázi erények ismét felbuzdulnak ebben az újfajta chlumi ködben, mely az osztrák agyvelőkre ráborul.

A legénységnek október elseje alkalmából történő változása dolgában egyébként a közös hadügyminisztérium rendeletet bocsátott ki. Elrendelik, hogy azokat a rekrutákat és önkénteseket, a kik állításon voltak és az osztrák Reichsrath által képviselt királyságok és országokba való illetőségük, október elsején be kell sorozni és az összes csapatoknál, intézeteknél, valamint a haditengerészetnél október 12-én tényleges szolgálatra be kell hívni.

Azt a rendelkezést, hogy a legénységnek az önállóan elkülönített zászlóaljokhoz való beosztásánál gondosan kell eljárni, kiterjesztik az okkupált területeken és déli Dalmáciában levő csapatokra is.

A lovasságnál, a táborig vadászzászlóaljnál, a különös fegyvernemeknél és intézeteknél, továbbá a haditengerészetnél a póttartalékba való áthelyezés vagy vizsgázás útján való távozás által támadt hiányt csak akkor kell pótolni az 1908. augusztus 8-án kiadott rendeletben kiutalt ujonckvótával, ha a gyalogságnál a normális ujonckvóta 9 percentjét, a többi csapatoknál és intézeteknél pedig 6 percentjét már túllépték.

A csapatoknál a támadt hiányok pótlásáról 1904. február 15-ig jelentést kell küldeni a hadügyminisztériumba.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: *Hunyadi László*, opera. *Pewny Irén* és *K. Németh János* felleptével. (Páros bérlet.)
Szombat: *Drótoztót*, operette. (Páratlan bérlet.)

A megnyitó előadás.

— *Hunyadi László.* —

A nyári vakáció után, mely inkább volt pihenő a közönségnek, mint a színészeknek, *Erkel Hunyadi László*-jával nyitotta meg *Zilahy Gyula* színtársulata a téli előadások sorát. A mai est nagy szezonnak bevezetője s hogy ha ez a megnyitó, a maga egyszerűségét, komolyságát, az előadott mű becsét, a kiforastalan művészi és szcenikai produkciót irányító fényként előre veti az egész téli idényre, akkor a művezetőség megtalálta azt az utat, amelyen egy ilyen fontos intézményt vezetni kell. Másképp a művészi érték, a színházi előadások e legfőbb tényezője elvész a sallangok cifraságai között és színpadi reflektorok fényében.

Méltóságossá tette a szezon-nyitó estét az egyszerű és komoly programmon kívül az előadás is, mely színvonalával fölemelkedett az est ünnepi voltához és méltóságossá tette a nézőtér külső képe is, a páholyok és székek nagyszámu közönsége, végül a meleg, lelkesedő hangulat, mely a szereplőknek juttatott tapsokban tulajdonképpen a színháznak is érdeklődést és rokonszenvet ígért.

Megújuló ovációkban volt része a vendég-szereplő művésznőnek: *Pewny Irén*nek, ki *Szilágyi Erzsébet* hatalmas pártiját nem először éneklé az aradi közönség előtt. *Pewny Irén* énekművészete olyan magas fokon áll, hangja annyira operai szerepekre termett, hangvételei olyan tiszták, pianói annyira élvezetesek, hogy ilyen tulajdonságai mellett legkülönösebben azt a fáradhatatlan hangot csodálhatjuk, amely elejétől végig egyforma erővel győzi le ennek az erős szerepnek minden nehézségeit, nem merül ki a legnagyobb szólások után sem s az utolsó jelenésben is ugyanannak a drámai erőnek kifejezését halljuk, amelyet az első felvonásban élveztünk.

Ilyen operai erő mellett is igaz élvezettel hallottuk újra *Zilahiné S. Vilma* hangját, mely-

nek kellemes melegsége annyira kedves az aradi közönségnek. Színpadra léptek a vizontlátás alkalmából szeretettel megtapsolta őt az egész színház s az megújult minden jelenete után. Nagy rész illeti a sikerből a két tenoristát: *Bejczyt* és *K. Németh Jánost*, továbbá *Békésy Gyulát*, végül a karmestert és a kart, mely erőben, hangban észrevehetőleg gyarapodott.

Jól esett a szemnek az új előfüggönyt látni, mely illendően a megnyitó előadásra váltotta föl kopott külsejű elődjét. (a.)

* **B. Szabó a Magyar Színházban.** Ismeretes dolog, hogy *B. Szabó József*, aki másfél évig *Zilahai Gyula* szintársulatának tagja volt, október hó 1-től kezdve *Leszkay András* szintársulatához, a Magyar Színház tagjává szerződött el. *B. Szabó*, aki aradi működése alatt teljesen megszerezte magának a közönség tetszését és szeretetét, hétfőn lép föl először a fővárosi közönség előtt a *Drótos-tól Jancsi* szerepében. A két igazgató között létrejött megállapodás értelmében *B. Szabó* havonként többször fellép az aradi színházban is.

* **Aradi zeneszerző sikere.** Rövid idő alatt két aradi zeneszerző nyert országos versenyen pályadíjat. *Zoltay Mátyás* a temesvári országos dalversenyre kitűzött pályázaton nyerte el szerzeményével az első díjat, a *Dunántúli Dalosszövetség* által a jövő évben Pécsen tartandó országos dalversenyhez kitűzött zenemű-pályázaton pedig *Urbán Árpád*, az aradi színház talentumos és kiváló zenei tehetségű karmestere nyerte el a második pályadíjat. *Urbán Árpád* szerzeményének címe „*Rákóczi*”, jeligeje pedig „*Pro patria et libertate*” volt s a bíráló bizottság azért méltatta a második díjra, mert a célnak megfelelően választott tartalommal bír s igazi magyar szellem és magyar érzés nyilatkozik meg benne.

Az új templom fölavatása.

(A vasárnapi ünnep.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Néhány nap választ el attól, hogy a minorita atyák hatalmas, új temploma befogadja a hívők seregét. Vasárnap avatják fel a templomot s ez a nap jelentős dátum marad azon a réven, hogy a város hozzá méltó róm. kath. templomhoz jutott. Régi óhajta nyert ezzel kielégítést s az általános megelégedést látva, a minorita atyák s azok élén *Csák Cirják* rendfőnök jutalmát látják fáradozásainknak.

A templom felavatása egyelőre, mint azt már megírtuk, megáldás útján történik melyet *Csák Cirják* dr. rendfőnök végez. A felszentelés a jövő tavaszon lesz, mikor bérmeletést is tart Aradon a csanádi püspök vagy helyettese.

A megáldást nagy részben elkészülve várja már az új templom. Az építkezés be van fejezve, s a belső felszerelés teljességéhez sem sok hiányzik. Most az utolsó napokban fokozott erővel folyik a munka, s mindaz, amit a tervezésben megállapítottak, készen is lesz időre.

Az oltárok egyelőre a régié maradnak. Az öt, régi barokstilű oltárt restaurálták, s impozánsan illeszkednek be az oszlopok közé. Az oltárképek is fel vannak újítva. Az ablakok művészi kivitelű üvegfestményei mind elkészültek azok nevével, kiknek áldozatkészségéből létesültek. A mozaik padló holnap nyer befejezést. Az orgona, mint ismeretes, ideiglenes lesz, nehogy a hatalmas méretű, pneumatikus új orgonának ártson a még teljesen ki nem száradt fal. Az ideiglenes orgona nyolc változatu pedál és orgona, az új pedig, melyet pünkösdkor helyeznek el, huszonnégy változatu lesz.

Nincsen még készen az oszlopok műmár-

vány alapzata. Ezt a munkát olaszok végzik, kik csak kevés számmal vannak. A felavatás után is dolgozni fognak még az alapzatokon október végéig. Ez a munka azonban csendes, úgy, hogy nem háborítja az ájtatosságot.

A torony órája a megáldás napján reggel nyolc órakor fog ütni először. Ezután megszólalnak az összes harangok, s kezdetét veszi a megáldás. Ez az aktus eltart kilenc óráig, amikor a Szent Ferenc napi ünnepi mise lesz. Tíz órakor, a király nevenapja alkalmából tartanak istentiszteletet. Az ünnepségen résztvesznek a hatóságok, hivatalok képviselői.

Emelni fogja a tíz órai istentisztelet ünnepi hangulatát a műkedvelői ének- és zenekar közreműködése. *Sperber* Frigyes tanár tanította be nagy munka árán a karokat, melyek impozánsan fognak hatni a hatalmas boltívek alatt. A templom akusztikája, mint konstataáltak, igen jó.

Magyargyalázó román ügyvéd.

(A mária-radnai botrány.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

Magyar ember csak ökölbe szorult kézzel olvashatja az alábbi sorokat, melyek egy *mária-radnai* román társaság határtalan magyargyalázásáról és vakmerőségéről számolnak be.

Az a felháborító eset, mely most vasárnap történt a radnai Faller-féle vendéglőben, s mely csak ma pattant ki a titok homályából, mélyen bele fog vésődni a közvélemény emlékezetébe.

A magyar önéretet régen csapták erősebben arcul, mint most tette *Moráriu Valér* dr. radnai oláh fiskális. Az eset oly súlyos és következményeiben oly mélyreható, hogy szinte jobb szerettük volna, ha valahonnan, megbízható helyről, valamilyen cáfolatot kaptunk volna. De a cáfolat kimaradt és a hová csak fordultunk a hír valódiságát megtudandó, mindenünnen azt az elborult és keserű hangon adott választ kaptuk, hogy a dolog igaz, és megtörtént.

Az eset, melyet itt most teljes objektivitással adunk közre, a következő:

A legutóbbi vasárnapon este a mária-radnai Faller-féle „Magyar korona” című nagyvendéglő-helyiségében egy oláh társaság gyűlt össze. Ennek a társaságnak a tagjai voltak *Moráriu Valér* dr. radnai ügyvéd, továbbá a lippai iskola egy tanítója, a „*Lippovana*” és „*Muresanul*” nevű oláh bankok könyvelői és még néhány román. Az ügyvédet kivéve a többiek neveit nem ismerjük.

A társaság borozgatott és mikor a bortól megjött a politizálás vágya, eleinte csendesen, később mindhevesebben kezdtek szidni a magyarokat.

A magyargyalázástól izzó arcu emberek eladdig csendesen ültek helyeiken, amikor egyikük véletlenül föltekintve, meglátta, hogy a falon magyar történelmi tárgyú képek lógnak. Ott volt a falon a *tizenhárom aradi vértanu* kivégzését ábrázoló kép, *Kossuth* Lajosnak és *Arpádnak*, a honalapító vezérnek a képe. Mikor ezt *Moráriu* ügyvéd és társai meglátták, *felugráltak az asztalokra és a három képet sorra leköpdösték.*

Egyikük indítványára *levették a képeket a falról, hogy összetépjék*, mikor véletlenül betoppant egy pincér, aki a *képeket*

kiragadta az oláhok kezéből és átvitte egy másik szobába.

Ezenközben lépett be abba a helyiségbe *Dorner* lippai kereskedő, akihez az oláhok *több üveget vágta*, úgy, hogy a kereskedő kénytelen volt távozni.

Ezt az esetet megtudta a radnai fiatalság és másnap *tüntetés rendezett Moráriu ügyvéd ellen*, aki, úgy látszik, az egész esetben a vezérszerepet vitte. A tüntető fiatalság hosszan abugolta a magyargyalázó ügyvédet s már az ablakait is beakarta verni, mikor megérkeztek *Moráriu háza* elé a radnai csendőrök, kiket az ügyvéd segítségül hívott.

A magyar haza ellen ily súlyosan vétő ügyvédet, mint értesülünk, ki fogják golyózni a radnai kaszinóból, ahol, mint mondják, hazaárulót nem türnek meg.

Nézetünk szerint kevés büntetés lesz az a kigolyozás ezért a cselekedetért, miért is felhívjuk az esetre az aradi *ügyvédi kamara* figyelmét, mely bizonyára fog alkalmat és módot találni, hogy megtanítsa egy kis emberségre *Moráriu* urat.

Moráriu Valér dr. életrajzából csak annyi ismeretes, hogy ezelőtt négy évvel került Radnára, mint *Magdu Döme* dr. ügyvédjelöltje. Azóta *Moráriu* maga is irodát nyitott, mely meglehetősen jövedelmező volt. Utóbbi időben a fiatal ügyvéd gögős és fenhéjázó modorával teljesen eljátszotta azt a szimpatiait, melyeket a radnaiak eleinte vele szemben viseltettek.

Morár Valér az éj folyamán ez ügyben a következő mosakodást küldte be hozzánk:

Tekintetes szerkesztőség!

Tudomásomra jutott, hogy az „*Aradi Közlöny*”-nek egy oly értelmű közlemény küldött, mintha én és több barátom folyó 1903. évi szeptember 26-án este *M. Radnán*, a Faller-féle vendéglő egy külön termében mulatva: szidtuk a magyarokat, leköptük és szétörtük *Kossuth* képét és a 13. vértanu képét.

Nem volt alkalmam a cikket elolvasni és tartalmát közelebbről megismerni, de ha az a fentieknek felel meg, úgy arra a következő választ adom:

A cikk tartalma merő valótlanosság. Tény az, hogy a mondott időben több barátommal bementem a Faller-féle vendéglőbe vacsorázni, de mert ott az étteremben zengeráj szórakoztatta a vasárnapi publikumot, — én a társaim egy külön szobába mentünk.

Miután a mondott napon egész délután magánháznál borozgattunk, s a vacsora alatt is boroztunk, egy-két barátom jó kedvében a poharakat és üvegeket a falhoz kezdte csapdosni. Egy másik barátom látva ezeket, éppen ezért, hogy az esetleges kellemetlenségnek elejét vegye, behívatta a pincért és ezzel együtt leszedte és egy másik szobába vitette a falon levő összes képeket, s ezek között a *Kossuth* képet és a 13. vértanu képét is, nehogy bár akaratlanul és szándék nélkül, ezekhez egy pohár vagy üveg ütődjék, s azt is szem előtt tartva, hogy ezen képeknek darabja 120 koronába kerül, tehát ha összetörnek, nagyon drága lesz a mulatság.

Nagyon komoly dologról van ugyan szó, de a valóság kiderítésére elkerülhetlen dolog — mert igaz — felemlítenem azt a prózaíró dolgot, hogy a képek kivitele pusztán a pénz kérdése volt, vagyis hogy azok össze ne törjenek, de legtávolabbról sem az, hogy azok ellen a legkisebb inzultus, vagy kegyetlenség követségét el.

Eppen olyan valótlanosság az is, mintha a magyarokat szidtuk volna, sőt még csak nem is beszélünk sem a magyarokról, sem nem tárgyaltunk politikai dolgokat.

Az ellenem emelt ily értelmű vádakat visszautasítom és éppen ezért sietek már most megadni a választ a cikkre, mert annak tartalmát rágalomnak kell nyilvánítanom, s nem egyéb a személyem ellen intézet roszakaratu hajszásnál.

Az igazságnak és saját nevemnek ezzel tartoztam, s ezen közleményemért szavatosságot vállalok. Az ellenem zudított rágalmakért pedig még a mai napon megteszem a bűnvádi feljelentést.

Ezen soraim közlését kérve, maradtam
tisztelettel
Dr. Morár Valér,
ügyvéd.

SPORT.

— Az Aradi Tornaegyesület kebelében fennálló vívó kör, mely a múlt évben a liceumi tornacsarnok újjáalakítása miatt szünetelt, a mai nap működését újból megkezdte. A vívó órák hetenként háromszor, ugymint kedden csütörtökön és szombat este 6—8 óráig tartanak a liceumi tornacsarnokban. A vívás kiterjed a tör és kard vívásra. A törvívás francia, a kardvívás magyar rendszerben folyik, felhasználva az olasz iskola láttechnikájából a legszükségesebb gyakorlatokat. A vívó tanfolyam október 1-től május hó 1-ig, tehát hét hónapig tart. A vívó kör kizárólag csak az Aradi Tornaegyesület működő tagjai köréből alakul, azért a ki vívni akar, be kell lépnie a tornaegyesületbe. A vívás így is igen mérsékelt tandíj mellett sajátítható el és olyan érdekes módszer szerint folyik, hogy a tanítvány a tör és kard vívást egy vívó évadban megtanulhatja. Jelentkezni lehet mindennap este 6—8 óráig a liceumi tornacsarnokban, hol egyéb felvilágosítással szívesen szolgál a tornaegyesület titkára és művezetője.

— A Meteor aradi kerékpárklub f. hó 4-én, vasárnap tartja újból a nagyváradi országúton 100 kilométeres bajnok versenyt. A múlt hónapban megtartott bajnoki ver enyről kikerült győztest, Rettenbacher Nándort ugyanis Petkovics Béla, Schulik Lajos és Gajzágó Béla matschra hívták ki és Rettenbacher köteles ezt a kihívást a bajnoki szalag háromszori megvédésére elfogadni. Indítás vasárnap délben pont 12 órakor a nagyváradi vámháznál lesz. Az első beérkező délután 4 órára várható. Indító Ascher Ferenc és Duffner József. Zsűri: Dr. Schmidt János, Farkas Ábrahám, dr. Keppich Jakab. Versenytitkár és célbíró: Gyórfi Ernő.

Kabinetválság Szaharában.

(A császár és a tábornoka.)

Arad, október 1.

A párisi cukorkirályt, amíg még egyszerű Jaques Lebaudy volt a neve, csak az éjféli mulatóhelyeken volt nevezetesség; most pedig világszenzációvá nőtte ki magát, mint Szahara császára. Kábeltek viszik tengeren tulra ennek az operettalaknak a viselt dolgairól szóló híreket s bohózatírók kezdnek már egész kamolyan gondolkozni róla.

Hogy a szaharai császárság nem tréfa, arról számtalan bizonyítékot nyújt I. Jaques ő felsége. Nemzeti lobogója már van, hadserege is van, saját pénze is — hát kell ennél több?

Most pedig, mint egy a Kanári szigetéről küldött távirat jelenti, a Sahara császárságát egy legfrissebb esemény igazi állammá emelte: kabinetválság ütött a kormányába. Laberdesque ur ő excellenciája, a császárság generálisszimusa, beadta a lemondását, mert Lebaudy császár belépett az amerikai Unió kötelékébe. Hogy minő volt ez a lemondási jelenet, azt a következőképen írja le egy, a szaharai udvarhoz közelálló személy:

A főajtónálló bejelenti a generálisszimust, aki polgári öltözetben, panamakalappal a kezében és minden ceremónia nélkül lép be a császárhoz.

A császár: Mi újság tábornok? Ön civilben jelentkezik?

A tábornok (hidegen): Egy szavam van önhöz, Lebaudy ur . . .

A császár (elpirul): Lebaudy ur?! tábornok, ön nem adja meg az engem illető címet?

A tábornok (vállat von): Ne komédiázzunk, Lebaudy ur . . . Magunk közt vagyunk. De ha éppen kedve tartja, hát felségnek nevezem.

A császár (felpattan — olyan tartással, mint királydrámákban szokás): Tábornok, ön felségsértést merészel . . .

A tábornok: Szó sincs róla; mindig tiszteltem a trónokat. Hanem az ön császársága kezd neveltségessé válni és a császársággal együtt ön is. Eljöttem tehát tudtára adni önnek, hogy . . . (gunyosan) . . . visszaadom az ön kezébe a méltóságimat, a tábornagi pálcát, a hercegi rangot, a rendjeleimet; visszamegyek Franciaországba.

A császár (egyszerre megszelidül): Mit jelent ez, Laberdesque barátom? Sztrájkolsz öregem? De hát miért olyan egyszerre?

A tábornok: Megmondom őszintén. Amíg ön saharai császár volt, jól tudja, hogy én voltam a leglelkesebb hiva, hanem most, mint hallok, ön amerikai állampolgárrá lett . . . Micsoda logika ez? Császárságot alapít és egy köztársaság polgárává lesz? Ezt nem tudom elviselni. Akkor inkább visszamegyek Franciaországba.

Szól és visszament Franciaországba. Ime, tehát fel kalandorok, üres állás kínálkozik Afrikában.

HIREK.

Kisasszony-hivatalnokok.

— Az igazságügyminiszter rendeletéhez. —

Arad, október 1.

Mindinkább több tért foglalnak el a nők a hivatalokban. A minisztériumokban, vidéki hivatalokban, hatóságoknál, különösen a kezelési szakban tán több is a nő mint amennyit a célszerűség megengedne.

Nem vitatjuk, helyes-e oly munkakört a férfiak kezéből kivenni és a nőknek átengedni, amelyben komoly kitartás és munkabírás szükséges. Sőt még nem is kíséreljük meg véleményét mondani az iránt, hogy egyáltalában célszerű-e a nőt a hivatali légkörbe vezetni? Csak megemlítettük ezt a témát, mert erre az igazságügyminiszter egy újabb rendelete adott alkalmat is, okot is.

Ebben a rendelkezésben — mint már említettük — az igazságügyminiszter kimondja, hogy a jövőben sem díjnőket, sem gépirónókat állami szolgálatba föl venni nem szabad. A miniszter azzal okolja meg ezt az intézkedést, hogy már is aránytalanul nagy számban vannak alkalmazva a nők a bíróságok kezelési szolgálatánál és így a nőknek újabb való alkalmaztatását nem tartja megengedhetőnek. Magától értetődik, hogy a jelenleg alkalmazásban levő nők existenciáját ez a miniszteri rendelet nem bántja.

Annyi bizonyos, hogy ezzel a kérdéssel is úgy vagyunk, mint sok más, hasznos dologgal. Tullóttünk a célon. Azt még tudjuk megérteni, ha az állami tisztviselők szegény özvegyei és árvái részére nyújtunk alkalmat arra, hogy tisztességes megélhetésüket biztosítsák. Hiszen erre elhalt férjük, illetőleg apjuk szolgálatai révén is rászolgáltak. De hogy az ilyen női állások bárkinek adassanak, akinek erre elég protekciója van, ezt mi sem helyeselhettük.

Tessék csak a külföldre nézni, semmiféle folyamodó mindaddig nem várhat és nem számíthat ott kinevezésre, míg a folyamodók vagy az előjegyzettek között olyan nő is van, aki, mint egy elhalt állami tisztviselőnek özvegye vagy árvája, állami alkalmaztatásra elsőbbségi joggal bír. Így kellene lenni nálunk is és csakhamar megcsappanna az alkalmazást keresők száma. Mert hogy ma boldog-boldogtalan irgatja a folyamodásokat, ez természetes dolog, mert a főlvételei feltételei korlátok közé szorítva nincsenek.

A négyszeres betörés.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 1.

A szerdára virradó éjjelen történt betörések tettesét még nem sikerült kinyomozni. Valószínűleg nem is kerül kézre a betörő, vagy legalább is Aradon nem, mert a „munkája” után idegennek látszik. Ügyes és a dolgában teljesen gyakorított kéz követte el a betöréseket.

A betörések elkövetése különben nem volt nehéz munka. Az üzletek rollói könnyen nyithatók, s csak egy kissé kellett feltolni, hogy alatta valaki bebujhasson. Rendőr jár ugyan az Andrassy-téren: egy a városházától, egy a templomtól, de amíg körzetüket bejárják, nagyon sok ideje marad a betörőnek, hogy beosonhasson valamely üzletbe. Betör meg csak a Szabadság-téren van.

Valószínűnek látszik, hogy a Forray-utcai Hajek-féle üzletbe tört be legelőször, s legutóljára a dohány-tözsdebe. Az utolsó helyen ugyanis nagyobb eredménnyel járt a betörés, s ha itt tört volna be először, bizonyára nem ment volna olyan üzletbe, ahol alig számíthatott valami zsákmányra.

A bélyegek értékesítése, mint tegnap említettük, nem sikerülhet a betörőnek. Kivételet képez az az eset, ha a betörőnek olyan bűntársa van, aki bélyegeladással foglalkozik.

— Október elsejével új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlöny-re. Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése szeptember 30-ikán lejárt, hogy megrendelésüket mielőbb ujtsák meg, nehogy a lap szétküldésében fennakadás támadjon.

— A román királyi pár Aradon. Károly román király feleségével, Erzsébet királynéval, továbbá Ferdinánd trónörökösével, Károly román herceggel és Hohenzollern Károly herceggel holnap, pénteken reggel a hajnali órákban udvari különvonaton Aradra érkezik, a honnan utját Bukarest felé fogja folytatni. A királyi vendégek Münchenből jönnek, ahol két napig tartózkodtak és a honnan tegnap este utaztak el Bécsbe. Utközben, Welsben találkozott Károly király Erzsébet királynéval, aki Neuwiedből jött. A király tegnap a Münchenben élő Nadejda Sonja román festőnőt bemutattatta magának és két olajfestményt vásárolt tőle. Délután a király résztvett a bajor régensherceg családi ebédjén, melyre a királyi ház többi tagjai is hivatalosak voltak. A régensherceg felköszöntőt mondott a román királyra, a mit ez viszonzott. A román királyi pár ma este hét órakor érkezett meg Bécsből Budapestre. A királynéval sétakocsizást tettek a Kerepesi-úton s aztán vissza hajtottak a keleti pályaudvarra. Este kilenc órakor indult a vonat Budapest felé s holnap hajnalban Aradon át folytatja utját.

— Samassa bibornok lesz. Értesülésünk szerint Samassa József egri érsek a legközelebbi pápai konzisztóriumon megkapja a bibornoki süveget. Samassa a múlt héten Szaracsányi Pál nagyváradi püspök kíséretében Bécsben volt és meglátogatta Talliani bibornok pronun-ciust. Ennek a látogatásnak egyházi körökben jelentőséget tulajdonítanak.

— A waggongyár közgyűlése. Az aradi Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntöde részvénytársaság október hó 21-én d. e. 10 órakor tartja általunk már jelzett évi rendes közgyűlést, melynek napirendje a következő:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt múlt évi üzleti eredményről. 2. A zárszámadások és

mérleg előterjesztése. 3. A felügyelő-bizottság jelentése. 4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal. 5. A felügyelő-bizottság jutalomdíjának megállapítása. 6. A felügyelő bizottság 3 rendes és 1 póttagjának választása. 7. Esetleges indítványok.

— **Falb Rudolf** meghalt. Berlinből jelentik, hogy **Falb Rudolf**, az ismert természettudós és időjós, tegnap délután ott meghalt. A meteorológiai tudományok érdemes munkása volt **Falb**, bár szakemberek csakis a geológiai téren kifejtett munkásságát méltányolták. Az utolsó év-tizedben időjósásra adta magát és laikus körökben a tudósok ismételt támadásai ellenére, sokan biztak elméletébe. **Falb** mintegy tíz év előtt magyarországi körútjában **Aradon** is járt s itt az ő ismeretes teóriájáról előadást tartott, amely nagy közönség hallgatott végig.

— **Szomorú október a kaszárnyában.** Egy évvel ezelőtt, október elsején pezsgő vig élet-től visszhangzott minden kaszárnya. Berukkoltak a porosfülü regruták, az öreg csonatok pedig sarokba vágta a bornyul, a bakancsot, talpig civilben állottak a reggeli porthoz s örömtelt szívvel jelentették a kapitánynak:

— **Alássan jelentem, elmegyek hosszú szabadságra!**

A kapitány sorba kezét fogott hű vitézeivel, aztán felkurjant a huncut bakánóta:

Nyisd ki anyám, nyisd ki anyám
Zöld leveles kapudat,
Breszd be a, ereszd be a
Szabadságos fiadat.
Beeresztelek édes fiam, vártalak
Három éve mióta nem láttalak.

Megineult a transzport a vasúti állomás felé, a kaszárnyákban maradt öreg katonák pedig elkezdtek a zöld fülük kioktatását s százféle tréfával várták a kilenc órai takarodót. Az idén változott a kép. Nem volt leszerelés, nem lesz berukkolás és az öreg katonák hiába várnak a felváltó regrutákra. Szomorúság tanyázik a kaszárnyákban s a visszatartott katonák amúgy magyarosan áldják a Bécsből dirigáló krigs minisztert, aki ekkora szomorúságot zudított a szegény katonákra.

— **Tűz a Vécsey-utcában.** Ma este 9 órakor valóságos népvándorlás indult a Vécsey-utcába, mely felett óriási pirosságban fényelt az égbolt. Nagy tűzveszedelem híre terjedt el, s ez vonzotta a szokatlan számú közönséget oda. Mikor egy óra múlva a színház is véget ért, még jobban megszorodott a néptömeg. A veszedelem azonban nem szolgált reá erre a nagy érdeklődésre: **Mihájlovics** Gyula Vécsey-utca 7. számú házában nádfedele gyuladt ki a kéménytől, s teljesen le is égett. Az erősen lángoló nád terjesztett olyan nagy világosságot, s ezért látszott a tűz nagyszabásának. A tűzoltóság **Sztankovics** Milos főparancsnok vezetésével kivonult, s csakhamar lokalizálta a tüzet. A rendőrség részéről **Greén** Nándor tb. főkapitány, **Masztig** és **Scepkovszky** rendőrtisztek jelentek meg. A tető bár leégett, a ház menyezete nem szakadt be. A kár nem nagy, s ez is meglerül biztosítás révén. Érdekes, hogy a ház tulajdonosa, **Mihájlovics** Gyula önkéntes tűzoltó szakasparancsnok.

— **Zavar a vízvezetékénél.** Az aradi vízvezetési művek részvénytársaságának igazgatósága a következő sorok közlésére kérte föl lapunkat: A város több utcájában a tegnapi nap folyamán zavaros volt a víz, ami onnan származott, hogy a szűrő-telepen az őj folyamán némi javítást eszközöltünk. A javítást ma éjjel folytatták s az teljes befejezést nyert. Ezzel aztán az üzem-zavar is megszűnt.

— **Új tizkoronás bankjegyek.** Említettük, hogy az új tiz-koronás bankjegyek előállítására tárgyában a munkálatok már nagyban folynak és nagyon valószínű, hogy azok már a jövő év elején forgalomba kerülnek. Ezek kiadását csak sietteti, hogy mind több hamis bankjegy kerül forgalomba. Különösen Fiumában vannak ezek elterjedve.

— **Anyakönyvvezetői kinevezés.** A belügy-minisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Arad vármegyében az ottlakai anyakönyvi kerületbe **Buczurka** József segédjegyzőt, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorítóköz hatáskörrel, anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

— **Sikkasztás a budapesti ev. ref. egyháznál.** **Budapestről** táviratozzák, hogy a fővárosi református egyházközséget érzékeny kár érte. Mult hónap 28-án az egyházközség elnöke, **Papp** Károly átadott **Dóczi** József irodai alkalmazottnak egy, az **Első hazai takarékpénztár**-hoz címzett 2279 koronáról szóló csekket, azzal, hogy váltsa be és a pénzt eisejére fizetés végett adja át. **Dóczi** másnap betegét jelentett, s két napig nem is látták. Mikor ma fizetni akartak, rájöttek, hogy nincs pénz. A kutatás alapján kiderült, hogy **Dóczi** feleségével és két gyermekével *megszökött*. **Dóczi** mindig Olaszországról ábrándozott s így nem lehetetlen, hogy délnek vette útját.

— **Betörés egy postamesternél.** **Ottlaka** községben betörés történt a csütörtök előtti éjszakan. **Révész** László postamesterhez hatoltak be az utca felőli ablakon az ebédőbe, s onnan a házban lévő üzlethelyiségbe. Itt a pénzes fiokból 11 koronát, dohányt, szivart vittek el, a szobából azonban értékesebb dolgokat: **800 korona értékű ezüstneműt.** A házbeliek, dacára annak, hogy a tolvaj gyertyával járt, semmit sem vettek észre.

— **Az új minorita templomban** előadandó ének főpróbája pénteken és szombaton este 8 órakor fog a templom-utcai polgári fiúiskola nagytermében megtartatni.

— **Formanek párba.** Megirtuk a minap, hogy „főhadnagy” ur **Formanek**, aki Magyarországot oly durván megsértette, alapos leckét nyílt levelet kapott Pápáról zolnai **Zolnay** Viktor lovagtól. A többi közt ezt írta **Zolnay**:

— Be kell énem azzal „egyelőre”, hogy fecsegő szájhósnak nevezzem, kinek a száján fogok kardommal keresztülvágni alkalmadtán.

Az alkalom elérkezett. **Formanek** lovagias elégtételt kért **Zolnay**tól, aki különben vívómester. A két fél megbízottai ma tárgyaltak Budapesten. A főhadnagyot két bécsúj helyi katonatiszt képviseli. Zolnai megbízottai **Lengyel** Zoltán és **Barta** Ferenc országgyűlési képviselők. Már meg is állapodtak a párba sulyos föltételeiben. Az érdekes viaskodás holnap, pénteken fog megtörténni a fővárosban. A párba helyét és idejét titokban tartják.

— **Az amerikai sakkverseny.** Amerikai lapok jelentik, hogy a jövő év április vagy május havában nemzetközi sakkversenyt rendeznek a Pennsylvánia állambeli Cambridge Springs város „Rider” nevű szállodájában, melynek érdekében **Roosevelt** elnök nagy érdeklődést fejt ki. Az elnök kijelentette, hogy a győztes számára külön díjat szándékszik kitűzni és megjegyezte, hogy nagy örömeire szolgálna, ha sakk-mestereket megismerhetné. Minthogy azonban alig lesz ideje megtekinteni a Cambridge Springsben folyó sakkversenyt, ezért a Fehér Házban a mestereket külön fogja fogadni. A tornán résztvevők számát tizenhat játékosban állapították meg, ebből nyolc európai és nyolc amerikai lesz. A torna rendezősége a következő európai mesterekhez fog meghívót küldeni: **Lasker** Emánuel dr. a jelenlegi világmester, **Tarrasch** Siegbert dr. Nürnberg; **Maróczy** Géza Budapest; **Janovszki** dr. Páris; **Schlechter** C. Bécs; **Tschigorin** Mihály Pétervár és **Burn** Amos Manchester, vagy **Teichmann** R. London. Az

amerikai mesterek közül **Pillsbury** és **Marshall** kívül még **Barry**, **Showalter**, **Lipschütz**, **Hodges** és **Napier** kapnak meghívást. Az első díj lesz 5000, a második 300 korona. Az összes játékosok ezenkívül ingyen utaznak oda és vissza és teljes ellátást nyernek a torna ideje alatt.

— **Wölflingék szerepelnek.** Ritkán kerül nyilvánosságra valami **Wölfling** Lipóttól, **Lujza** hercegnő testvéröccséről, az egykori **Lipót Ferdinánd** főhercegről. Amióta Svájcban egybekelt **Adamovics** Vilmával, azóta egyáltalában nem szerepelt a nyilvánosság előtt. Most Párisból jön a hír, hogy **Wölfling** Lipót a feleségével, **Adamovics** Vilmával, odaérkezett. A párisi előkelő körök szinte ünnepiesen fogadták a házaspárt. A párisi Aéro-Klub ünnep rendezését határozta el **Wölflingék** tiszteletére. Négy léghajót fognak felbocsátani. Az egyik léggömb gróf de la **Vaule** tulajdona és ezen **Wölfling** Lipót és felesége fognak felszállni.

— **A nyakkendő a politikában.** A képviselőház tegnapi ülésére **Láng** Lajos társaságában kocsizott **Khuen-Héderváry** gróf. A miniszteri bolthajtásos feljáró előtt állt meg a kocsi, amikor **Láng** Lajos megrémülve szólt utitársához:

— **Kegyelmes uram? Hol a nyakkendő?**

Khuen-Héderváry gróf nem volt nyakkendő. Otthon felelte nagy szórakozottságában. Sebaj! Hozzanak nyakkendőt a közeli boltból. A szolga elrohan és néhány perc múltán két lapos láda tartalmát terítgeti asztalán a boldog kereskedő segéd.

Mialatt e történelmi esemény a miniszterelnöki szobában lejátszódott, a folyosón **Endrey** Gyula rá-támadt **Lengyel** Zoltánra:

— Te, a te nyakkendő torlasz tetejére illik. Pedig ma ünnepnapod van.

— A zsidók hosszú napját érted?

— Nem. Az holnap van. Te ma ünnepi ember vagy, mert ünnepiesen meg fogod követni a Házát. Ha már szürke ruhában vagy, legalább fekete nyakkendő lógjon a nyakadon.

— Hol vegyek most én fekete nyakkendőt?

— Hol? — hangzott mögöttük a **Farkas** János terembiztos szava. — A miniszterelnöki szobában Ott árulja **Khuen**.

Néhány perc múltán már fekete nyakkendő volt a Ház ünnepies megkövetőjének nyakában.

— **Halál negyvenkét krajcár miatt.** Három héttel ezelőtt történt, hogy **Urszudán** Tódor és **Tassi** Lajos *medgyesegyházi* lakosok a kocsmában pálinkáztak. **Urszudán** adósa volt **Tassi**-nak negyvenkét krajcárral, s **Tassi** kérte ezt a pénzt. Az adós azonban vonakodott és csak krajcáronként akarta a pénzt megadni. Erre **Tassi** előrántott egy dohánytűt és **Urszudán**-t mellbe szurta. A nehezen sérült ember három napig a kocsmában feküdt s a negyedik napon átszállították a lakására. Három heti kínlás után ma meghalt. Az eljárás **Tassi** ellen halált okozó sulyos testi sértés miatt indult meg. Az aradi kir. ügyészségtől **Szokolczay** Lajos alügyész és **Parecz** Gyula dr. törvényszéki orvos, valamint **Nyíró** Géza vizsgálóbíró kiszállottak a helyszínére, ahol **Urszudán**-t féboncolták.

— **Az alügyész helyett — gyászjelentés.** A szegedi törvényszék tisztviselői mára várták új kollégájuk: **Pilis** Ney Béla megérkezését, akit a napokban nevezett ki a miniszter királyi alügyészségre a szegedi törvényszékhez. Helyette azonban egy gyászjelentés érkezett, amely tudatta kartársaival, hogy hirtelen meghalt. **Pilis** Ney Béla az ügyészi karnak kiváló tagja volt. Özvegy és három kiskorú gyermeket hagyott hátra.

— **A jutalom.** Egy gazdag fővárosi bank-tisztviselő ma reggel Miskolcra jött, a keleti pályaudvaron elvesztett egy bőrtáskát, a melyben 10,000 korona készpénz volt. Talán elveszett volna mindenkorra a pénz, ha véletlenül meg nem találja egy **Károlyi** Gyula nevű vasúti

munkás, aki azonnal átszolgáltatta a táskát. A gazdag ur először átnézte a táskát: és miután örömmel konstataulta, hogy a pénz hiánytalanul meg van, így szólt:

— Hála Istennek, meg van. Fogja barátom — szolt a becsületes megtaláléhoz fordulva — itt van. Igyék egy liter bort az egészségemre! És ezzel átadott neki — *hatvan fillért!*

— Elrabolt gyermek. Az éjszaka egy kétségbeesett asszony jelentkezett a budapesti főkapitányság ügyeletes tisztviselőjénél és arra kérte, hogy segítse vissza venni a kis gyermeket, akit az apja elrabolt. Elmondotta, hogy ő Havas Ármin kereskedő felesége: Singer Mária, aki elváltan él a férjétől. Felmutatott egy árvaszéki végzést, a mely 21 hónapos gyermeket, Jenőt neki ítélte oda. Az apa a gyermeket elrabolta és Hajó-utca 5. számú lakásán rejtegeti. Hérté a tisztviselőt, hogy adjon rendőri segítséget, a melylyel a gyermeket visszavehesse. A tisztviselő rendőrökkel vitette el a kis apróságot az apjától.

— Kézrekerített tickethamisítók. Kedden délután a budapesti lóversenyterén az egyik futam után egy fővárosi hivatalnok örömmel rohant a totalizátor pénztárához, hogy kifizettesse a ticketjére eső nyereményét, mert az általa megfogadott ló elsőnek érkezett be. A pénztárnál azonban konstataáltak, hogy a ticket hamis. A felelősségre vont hivatalnok kijelentette, hogy egy embertől vette a forintos helyen. Egy detektivnek meg is mutatta az illetőt, mire azt letartóztatták. Az illető Kövecses Lajos, munkanélküli lámpagyújtogató, akinek a lakásán házkutatást tartottak s hat ticketbélyegzőgépet találtak. A kihallgatás során bevallotta, hogy az eldobott ticketeket meleg vassal egyenesítették ki és bélyegezték le az új futamok szerint. A műveletekben egy Acs nevű pincér és annak több cimborája segédkezett. A hamisított ticketeket a 80 krajcáros és a forintos helyeken árulták és pedig elég szép sikerrel.

— Veszett eb marása. Steiner Samu borosbeszed kereskedő kutyája annak 6 éves kislát és egy domcsényi illetőségű oláh embert, Faur Tódort megnarapta. A kutyát agyonütötték, az orvosi vizsgálat konstataulta, hogy az *veszett* volt. Mindkét sebesültet felszállították a Pasteur-intézetbe.

— A művésznő ékszerei. Azok a szép párisi művésznők, akiknek arcképeit az anizgyárosok oly nagy elismeréssel hozzák forgalomba, rendszeren egész vagyont érő ékszerekkel emelik a pompájukat. Azt azonban csak a beavatottak tudják, hogy a viselt ékszerek nem mindig tulajdonai a művésznőknek. Igen gyakran előfordul, hogy a művésznők használati díj fejében kölcsön kapják az ékszereket. Az ilyen kölcsönöknél természetesen valakinek jóállása szükséges. Egy szép színésznő most nagy bajba keveredett a kölcsön kapott ékszerei miatt. A művésznőnek mintegy 80.000 frank értékű ékszere volt, amit gazdag barátjának, egy nős embernek a jóállására kapott.

A művésznő tegnapelőtt rémülten sietett a rendőrségre.

— Uram, nagy bajban vagyok; mentsen meg; ellopták az ékszereimet.

— Sejtli a tolvaj kilétét? — kérdezte a rendőrtiszt.

A művésznő hirtelen zavarba jött.

— Sejttem, de nem mondhatom meg; azoknak az ékszereknek úgy kell visszakerülniök, hogy a tolvajt ne tartóztassák le, sőt ne is tudják meg, hogy ő kicsoda.

— Lehetetlenséget kíván a kisasszony.

A szép kisasszony sirva könyörgött, hogy tegyék meg a lehetetlenséget, mert... És elmondta azt a furcsa históriát, hogy van egy gazdag barátja, akinek jóállására az ékszereket kölcsön kapta és van egy titkos kedvese, akiről senki sem tud s az vitte el az ékszereket. Ha a tolvajt leleplezik, ő kerül bajba, mert a gazdag barátja elhagyja.

— Vérmérgezés áldozata. Fazekas András fiatal körösladányi gazda saját vigyázatlanságának esett áldozatul. Egyik tehene ragados betegségben szenvedett és az állatorvos ki mondta az ítéletet, hogy a tehenet le kell bun-

közni. Fazekas azonban mégis értékesíteni akarta a tehenéből azt, amit lehetett és a bőrét eladta Schwarcz Adolf odavaló lakosnak s nyomban hozzá fogtak a tehen nyuzásához. Nyuzás közben pedig mindketten megvágta a kezüket. Schwarcz rögtön orvoshoz futott, Fazekas azonban nem, csak másnap, mikorra már az egész teste vérmérgezést kapott a beteg tehen vérében levő bacillusoktól. Segíteni már nem lehetett rajta s másnap isszenyu kinok között meghalt.

— A kutya. (Jelenet az utcán.) A posztoló rendőr a belváros egyik utcáján egy természetes asszony után szalad, aki mellett egy kutya fut.

— Asszony, — kiált rá a rendőr — hallja, a kutya nincs szájkosár.

Asszony: Mi közöm nekem ehhez a kutyához, hiszen nem az enyém.

Rendőr: Mán kiába mondja. Hiszen maga után szalad. Amiert nincs rajta szájkosár, büntetés jár.

Asszony: (Dühösen). Mit? Ugyan mi kéne még? Hiszen maga is utánam szaladt és nincs magán se szájkosár...

Ahol hallották, az utca ott jól kinevette magát.

— Elveszett egy 10 köves értékes gyémánt női brosche, a Heim Domokos utcától Tökölly-tér, Deák Ferenc-utca és Salacz utcákon keresztül. A megtaláló illő jutalomban részesül kiadóhivatalunknál.

— Talált kulcs. Egy kis Wertheim-kulcs találtatott. Igazolt tulajdonosa átveheti lapunk kiadóhivatalában.

— Dentollin fog-crème a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon

—X— Pármal ibolya-szappan. E név alatt pár év óta egy kitünő mosó szappan van forgalomban. Ki ne szeretné az ibolya illatot? S ha e kedves, gyöngéd illattal ellátott szappanról még azt tudjuk, hogy az arcórt finomítja, üdíti, ugyannyira, hogy még a legérzékenyebb arcórtüek is nagy eredményel használják s ha tudjuk azt, hogy hasonló finom minőségben ilyen árért külföldi szappant nem is lehet kapni, akkor méltán kívánhatjuk, hogy a közönség nem szánalmas pártolás céljából, hanem saját érdekében fogja használni e kiváló magyar gyártmányt. 1 drb. 80 fillér. 3 drb. 2 korona 20 fillér. Készíti Szabó Béla pipere szappangyáros. Kapható Kolozsvárt, Nagy-Váradon, Debrecenben, Szegeden, Aradon.

Gyilkoló vihar.

(Villámotl agyonmújtott emberek.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, október 1.

Megdöbentő szerencsétlenségről jött tegnap délután telefonértesítés a szeged-alsótanyai kapitányságtól be a főkapitányi hivatalhoz. Arról tudatták a rendőrséget, hogy a város környékén tegnap délután átvonult óriási viharok két ember esett áldozatul. *Két tanyai embert agyonmújtott a villám*, amely munka közben ütötte le a szerencsétlen teremteseket, akiket árván maradt nagy családjuk sirat.

A halálos katasztrófáról a következő tudósítást adjuk:

Szögi János alsótanyai gazda házának a tetejét reperálták tegnap. Ott dolgozott maga a gazda is, kivüle még fenn volt a háztetőn Ripper Antal ácsmester. Javában folyt a munka, mikor egyszerre menyörgés és villámlás között nagy vihar kerekedett. Az eső még nem indult meg, de olyan szél támadt, hogy majd lesodorta őket a tetőről. Az udvaron álló Szöginé fel is kiabált hozzájuk:

— Jöjjenek már le, mert még baj lehet!

A gazda egykedvűen felelte:

— Elmulik ez a csunya szél mindjárt.

De a vihar nem akart szünetelni, közben a zápor is megeredt, amiért Ripper azt indítványozta, hogy jó volna lemenni. Éppen ott akarták hagyni a munkát, mikor az asszony újra kijött és felszólt:

— Hát mégse jönnek? Nem látják azt a csunya fekete felbőt, ami ott jön ni?

— Megyünk már, csak eregy be, volt a válasz.

Már csaknem lejöttek a létrén, amikor nagy fényesség támadt és óriási fényesség huzódott végig az égbolton. Hatalmasat villámlott, mely után rémes menyörgés reszkettette meg a levegőt és a villám lesújtott a házra. A következő pillanatban a két ember holtan bukott le a létréről.

Szöginé látva a szörnyű katasztrófát ájultan rogyott össze. A családbeliek kifutottak és elszállították a szomszédba a boldogtalan asszonyt. Aztán hamarosan hozzáfogtak a tűz oltásához. Mert a villámsújtás következtében a ház is meggyuladt és földig leégett.

A szerencsétlenségről értesülvén László Kálmán tanyai kapitány, telefonice tudatta azt esetet a szegedi rendőrséggel. A villámsújtott embereket elszállították és holnap eltemetik. Alsótanyán nyomban híre futott a katasztrófának és résztvevően tárgyalták a szerencsétlenséget, mely két nagy családot döntött nyomorba, elragadván azok kenyérkeresőjét.

TANÜGY.

(—) Az új utasítás módosítása. A községi iskolaszék számára kiadott miniszteri utasítás köztudomásúlag, különösen a törvényhatósági joggal bíró városokban, nagy elégtelenséget idézett elő ama intézkedésével, hogy az iskolák tanügyi vezetését és felügyeletét az iskolaszékek hatásköréből kivette. A múlt héten Nagyváradon időzve a közoktatásügyi miniszterium államtitkára: *Zsilinszky Mihály* a város polgármestere előtt azt a szencziós kijelentést tette, hogy közelebb az utasítás hatálya alul az említett városokat kiveszik s ezek számára a miniszter új utasítást fog kibocsátani, melyben e városok iskolaszékeinek autonóm jogköre az iskola tanulmányi részére is épségben fenn fog maradni.

(—) Áthelyezett tanító. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter áthelyezte *Keleméri Béla* szerb-nagyszentmiklósi állami polgári iskolai segédtanítót jelenlegi minőségében az *ujszentannai* állami polgári iskolához.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Sulyos párbajbüntetés *Székesfehérvárról* táviratozzak lapunknak: A székesfehérvári törvényszék ma itélt *Fényes László* hírlapíró és *Planer Bódog* joghallgató párbaj ügyében. A párbaj múlt év augusztusában történt meg sulyos feltételekkel és Fényes könnyebb megsebesülésével végződött. A törvényszék Fényest 3 havi, Planert 4 havi államfogházra ítélte. Vádlottak felebbeztek, az ügyész pedig megnyugodott az ítéletben.

§ A meggyilkolt kovácsinas. Egy gazdát szolgált a borsodmegyei Ivánkán *Antal Antal* 18 éves kovácsinas *Olasz Pállal*. Utóbbi észrevette, hogy Antal titokban kulcsot csináltatott a pincéhez és lopkodja a gazda borait. Mikor azután egy összező düléskor azzal fenyegette meg, hogy el rúlja, Antal szinteg megbékült vele, de tavaly január 31 én, este mikor lefeküdtek volna, jól megrakta szénnel a kályhát s megvárta míg társa elaludt, akkor azután elzárta a kályhacső szellentyűjét. Hogy neki ne legyen baja, az ajtóhasadékához feküdt, inas társát pedig megölte a szengáz. A miskolci esküd-bíróság gyilkosság büntette miatt *tíz évi fegyházra* ítélte Antal Antalt, a kinek semmisségi panaszát ma a kuria első büntető tanácsa *Zsigmondovics Mihály* bíró előadása után *Thassy Pál* korona ügyészi helyettes indítványára elutasította.

§ Nazarénusok fogsága. Sok baj van ezekkel a hallgatag, ájtatos emberekkel, amikor a törvény katonasorba állítja őket. A belügyminiszter intézkedése folytán ezentul nem a börtönökbe csukják őket a többi, más vétkeket elkövetett rab közé, hanem egész külön fogházat építenek nekik Budapesten.

Kölcsey - egyesület
Aradon

NAPIREND.

Október 2. Péntek. Róm. kath. naptár: Leodegár. — Protestáns naptár: Leodegár. — Görög-keleti naptár (szeptember 19.): Trofim vértanú. — A nap két 5 óra 45 perckor, nyugszik 5 óra 20 perckor.
 Könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11¹/₂—12¹/₂ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¹/₂—2¹/₂ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Krekye-museum helyisége mellett lélesterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Nyugaton, északon, sok helyütt csapadék, hűvös.

Október 3. Hangverseny Győreken az uradalmi kastélyban.

Október 4. A győri iparos olvasókör szüreti mulatsága.

Október 21. A Weitzer János gép-, waggongyár- és vasöntőde részvénytársaság közgyűlése délelőtt 10 órakor.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A tőzsde az izraeliták ünnepe miatt zárva.

— **Allatbetegség.** Tótbánhegyesen és Mezőkovácsházán megállapították a ragadós száj és körömfájás járványszerű fellépését. Végegyháza, Ref. Kovácsháza, Kunágota, Magyar-Bán hegyes és Tótkomlós községek a vészkerületbe bevonattak.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: With Ede, Brünn. — Sima P., Igló és Barangliget. — Tomasek Ferenc, Pardubitz. — Ro bitsek Mór, Bécs. — Rosenblum Adolf, Maros-Vásárhely. — Polatsek Armin, Miskolc. — Ruppert és Bermann, Bécs. — Bergman Scheindel, Zablotow.

Szeszűzlet.

— Október 1. —

Mai jegyzésein: Készárt nagyban nyere szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
 Száritott moslék 12⁵⁰/₁₀₀—13[—] korona mmásánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 1. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 114—5 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 114—5 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 114—5 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 114—5 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 114—5 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 114—5 fillérig.

Száritásállomány. Szeptember hó 28. napján volt készlet 42,834 darab, szeptember hó 29. napján 51hajtástól 567 darab, szeptember hó 29. napján elszállított 683 darab, szeptember hó 30. napján maradt készlet 42,718 darab. Úzlet: Csöndes.

CSARNOK.

A vizsgálat.

Irta: Serrae Mathild.

(Vége.)

Deste, Diaz, Donnarumma, Fiorillo! kiáltotta az iskolaszolgáé.

Mindenki hátrafordult Isabella Diaz felé. A szempillátlan leány rutabb volt mint valaha, sárgás, halavány arca zsirosnak látszott a régi vörhenyeges vendég-haj és zöld szallagos kalap alatt, csuftsága annál szembeöltöbb volt, mert három igazán szép leány ment vele együtt: a kedves kis Luizett Deste, az andaluziai szemű, gránátalmavirág ajku Carmela Fiorillo és a jól megtermett erős Argia Donnarumma. Ez alatt visszatért a vizsgálatról a másik négy növendék és elmondta viselt dolgait; de ezek után még kevésbé lehetett megtudni, mint folyik odalent a vallatás. Defeo épp a könnyűnek híresztelt vallástörténetébe sült bele, Casale kitűnően felelt, de sehogy sem akart az eszébe jutni, melyik csatába vett részt Dante.

— O, te ostoba! Kiáltotta Borrelli, hát a campaldinói csatában!

Dedonato tudta, hogy középszerűen felelt, de egyszersmind tudta az is, hogy áteresztették. A kalkulus pusztá hiúság kérdése, az a fő, hogy meglegyen az oklevél. De Sanctison csodálatos változás történt. Kigyult arccal, ragyogó szemmel beszélt, hogy valamennyi között ő felelt legjobban. Társai, kik ismerték gyöngye tehetségét, kétkedve néztek rá, de nem vette észre.

— Képzeljék csak, szolt örömtől repesve, a fizikából azt kérdezték tőlem, hogy mi az az eszköz, a melyekkel a hőmérséket mérik? Hát a barometrum! Ki találta föl? Többen: Celsius, Toricelli, Reaumur. És leírtam nekik. Nagyszerűen sikerült. Nem különben a pedagógiai. Azt kérdezték: mi a tanítás alaptörvénye? Több van, de a legfőbb a lélektani törvény. Fröbel az olvasás módszerét alkalmazta. Helyes. A történet? Potomság! A gavignanai csata, mikor Pier Cappon azt kiáltja Malatesta Baglioninak: „Te holt ember ölsz meg!” Hát a földrajz! Az Appenninek hegyiánca a Bolle di Tendan kezdődik és Calabriában végződik. Es én még félttem a vizsgától. Gyermekség az egész, oda se nézzenek neki.

A többiek nem akarták megrontani a szegény teremtés illuzióját és nem mondták meg neki, hogy rettelően összezavart mindent: hőmérőt és barometrumot, paedagógiát, történetet, földrajzot, csak szánakozó mosolygással hallgattak.

Az izgatottság ezután nőttön-nőtt, oly ellenkező és meglepő híreket hozott minden csoport. Hallatlan dolgok történtek. Luisseta Deste, a csinos kis leány, a ki sohasem tanult semmit, kitérítéssel ment át, mert mindig olyant találtak tőle kérdezni, amit épp tudott. És most, mikor hencogve, nevetve dicsekedett el sikerével, megszomorodtak a jó tanulók, akik tönkretették egészségüket a sok virasztással. Scapolatiello épp a vizsgálat előtt való este tudta meg, hogy testvére szeptemberben esküszik meg azzal a fiatal emberrel, a kit ő titkon szeretett. Ugy ment a vizsgálatra, mint az alvajáró, nem értette meg a kérdéseket, minden tárgyból elbukott és most egy sarokba huzódva ült és maga elé merasztett szemmel ismételtette, hogy most már csak a halál vár rá. Hát a két Santaniello testvér! Az egyiknek, a tudóvésznek, a vizsgálók csupa szánalomból adták meg az oklevelet és halk szókat váltottak egymás között, a leány meg nagy zavarban állt előttük, szégyelve betegségét; huga, az értelmes, okos, de szörnyen félnék teremtés, annyira remegett, hogy a vizsgálóknak szinte harapófogóval kellett belőle kihuzni minden feleletet. Giustina Maragnio, ki Fraccacreta után lépett a fekete táblához, melyen még ott volt egyuia felületének kiszámítása, azt mondta a professornak, hogy az egész dolgozat rossz. Csakugyan hiába volt benne és Marangio nagy diadalmasan újra megcsinálta és mindennek az lett a vége, hogy Fraccacreta szekunkát kapott a geometriából.

Es most ezek a boldog és boldogtalan, bánkodó, irigykedő és szerető lelkek mind mohón várták a három órát, mikor a vizsgálat hivatalos eredményét kiszögezik a kapu alatt. Az eredményt körülbelül mindnyájan tudták, de azért mégis valami kíváncsiság sarkalta őket. De Sanctis elképedt, mikor meglátta, hogy minden tárgyból alig elégségest, szekundát sőt terciát kapott: és az egész osztály nem tudott hova lenni bámulatában, mikor az látta, hogy az első kitűnő Isabella Diaz lett.

Nemzeti színház.

Bérlet 2. sz. Páros.

Pénteken, 1903. évi október hó 2-án.

PEWNY IRÉN mint vendég:

Hunyadi László.

Heredeti nagy opera 4 felvonásban. Szövegét írta: Egrossi Béni. Zenéjét szerző: Erkel Ferenc.

SZEMÉLYEK:

V. László	Németh J.	Gara nádor	Békassy Gy.
Cillei Ulrik	Füredi J.	Mária, leánya	Singhoffer V.
Hunyadi L.	Bejczy Gy.	Erzsébet	Pewny Irén.
Hunyadi M.	Karácsonyi.	Rozgonyi	Ungvári V.

Keszete este 7 és fél órakor.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi október hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.06
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szmv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.50
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.06
Soborsinig délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.18
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.50
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat este	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonczról szm. r.	8.08
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Gurahonczig szm. du.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról sziv. este	9.20

Metormenetek

Arad—Városháza és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel	8.04	Mezőhegyes felől reg.	6.48
Battonya felé d. u.	12.01	Battonya felől d. e.	11.30
Mezőhegyes felé este	5.39	Mezőhegyes felől d. u.	4.01

Arad—Uj-Szent-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	7.13	Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felé d. u.	12.50	Kétegyháza felől d. u.	5.58

Aradmegyei tanintézetek figyelmébe!!

Szavalókönyv

iskolai ünnepélyekre.

Osszeírták:

Kovács Kázmér és Maurer Mihály, tanítók.

Tartalmaz dátum szerinti sorrendben, minden iskolai ünnepélyre, legjelesebb költőink verseiből egy pár szavalatot.

Függelékül Deák Ferenc születésének 100 éves évfordulójára „A haza bölcsé” című költemény Deák Ferenc kitűnően sokszorosított arcképével.

Ára kemény kötésben (120 oldal) 50 fillér.

Megjelent:

INGUSZ I. és FIA

Kiadásában Aradon,

Weitzer János- (Templom) és Kazinczy-utca sarkán.

Mutatvány 50 fillér beküldésével bérmentve.

Rohitsi

„Templomforrás”

2581

étvágyat teremt,
 az emésztést elő-
 segíti és sza-
 bályozza az
 anyagcserét.

KINTZLER ZOLTAN

Gronometter-műrás és ékszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható.

1587

Pontos és szolid kiszolgálás!

6—1908. m. g. sz.

Hirdetmény.

A nagyméltóságú m. kir. földmívelésügyi ministerium 5856/VIII 2—1903. számú intézkedése alapján közhírré tesszük, hogy az okszerű borkezelés terjesztése és fejlesztése céljából a budafoki m. kir. pinczemesteri tanfolyamnál ez idő szerint 2 vándorpinczemester alkalmaztatott, akik kívánatra a helyszínére leutaznak és ott a szükséges tanácsokat megadják.

A vándorpinczemesterek kiszállása esetén a felmerülő utiköltségeket az illető termelő viseli és azonkívül az ellátáson (lakás, ételmezés) kívül 2 korona napidíjat fizet az illető vándorpinczemesternek.

Azoknak, akik a vándorpinczemestereket igénybe venni óhajtják, a budafoki pinczemesteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulniok.

Arad sz. kir. város mezőgazdasági bizottságának 1903. évi szeptember hó 28-án tartott üléséből.

Varjassy Lajos, s. k.
tanácsnok.

Minden ősz hajeredeti színét és ifjúkori szépségét visszanyeri a **Hajós-féle****HAJREGENERATOR**

használata által;

nem festi a bőrt és a fehéreneműt nem piszkítja.

Egy üvegnek az ára 1 kor. 20 fill.

Szép, tartós feketére azonnal fest

minden haját a

Hajós-féle Hajfestő,

a szín le nem mosható. Ára 2 korona.

Gummi különlegesség (óvszer),

valódi amerikai specziálítás.

126

Egy eredeti légmentesen elzárt dobozban 6 darabban
2 korona.

Fenti készítmények kaphatók egyedül

Hajós Árpád

gyógyszertárában az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Varrónó,

aki a legkomplikáltabb toltékat

elismert jó ízléssel

és gyorsasággal készít

ajánlkozik házakhoz.

Szives megkeresések: Kápolna-
utcza 2 sz. ajtó 4. 2087**Pénzt,
sok pénzt,**havonként 1000 koronáig kereshet
mindenki tisztességesen minden szak-
ismeret nélkül. 2026Küldje be címét E. 936. jelige
alatt a következő címre: Annon-
cen-Abteilung des „Merkur“ Mann-
heim, Meerfeldstr.

Arad legnagyobb

óra és ékszerraktára.Iskolás deákok részére pontosan
járó **órák 5 koronától kezdve**
kaphatók**DEUTSCH IZIDOR**

órák és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Tört arany, ezüst és**zálogcédulák** 1897a legmagasabb árrban megvétetik
vagy becsértetik.**Szolgcsóbb bevásárlási forrás.****MEGHIVÁS**

a Weitzer János gép-, waggongyár és vasöntőde részvénytársaság Aradon

XI. RENDES KÖZGYULÉSÉRE,

mely Aradon, a gyári irodaépület igazgatósági termében

1903. évi október hó 21-én délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

Napirend:

1. Az igazgatóság jelentése a lefolyt múlt évi üzleti eredményről. (Alapsz. 21. §)
2. A zárszámadások és mérleg előterjesztése. (Alapsz. 21. §)
3. A felügyelő-bizottság jelentése. (Alapsz. 21. §)
4. A mérleg megállapítása, a tiszta nyereség felosztása, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozathozatal. (Alapsz. 21. §)
5. A felügyelő-bizottság jutalomdíjának megállapítása. (Alapsz. 31. §)
6. A felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 pótagjának választása. (Alapsz. 29. §) 2109
7. Esetleges indítványok az alapszabályok 21. §-a értelmében.

Jegyzet: Az alapszabályok 14. §-a értelmében a részvények legalább nyolcz nappal a közgyűlés előtt a következő letéti helyeken letéteményezendők:

Aradon: Az „Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár részvénytársaságnál“ vagy

Budapesten: A „Magyar agrár és járadék bank részvénytársaságnál“ vagy

Bécsben: Schoeller és társa bankházánál.

Az igazgatóság.

APRÓ HIRDETÉSEK.**2 db. kettős taposókád,**

vasfenékkal és teljes felszereléssel, 2 db. szőlőszűz, valamint 4 db. vasborsajtó rövid ideig használt, de kitűnő karban, jutányos áron eladó és megtekinthető Ménesen 120. szám alatt Kotsis Lajosnál. 2028

קוקוסנֹוֶנְיִזְסִיר

kitűnő főzéshez, sütéshez, teljesen pótol vajat, lúdsirt. Ötkilós postadobozzal 8 koronáért utánvétellel bérmentve bárhová küld: Klein Regina, Tolcsva. 2078

Egy nagyon szép

**Phönix-pálma
eladó**

Steinitzer Lujzánál,

Erzsébet-körut 32. 2099

Nagy szakszerű javító-műhely.

Kerékpár- és varrógép raktár.

Kalmár**József**

villanyműszerész

villanyos-csengő és telefon építési vállalata

felszerel

lakásokba villamos-csengőket, telefonokat kisebb vagy nagyobb távolságra.

Betörés ellen

biztonsági csengőket.

irodai vagy takarékpénztári helyiségekben.

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

Telefon 242. sz. 2071

Fehér foxterier kutya,

sárga balfüllel, mely „Fifi” névre hallgat, elveszett. Kéretik a megtalálót Szabadság tér 16. szám alatt a házmesternél átadni, hol megfelelő jutalomban részesül. 2110

3136—1903. pm.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré teszem, hogy Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága legtöbb adót fizetők tagjainak névjegyzéke folyó évi október hó 1-től 15-ig hivatalosan közszemlére kitétetik, ahol az érdekeltek megtekinthetik, s az elleni fellebbezéseiket ezen 15 napi határidő alatt hozzászám benyújthatják.

Aradon, 1903. évi szeptember hó 28 án.

Institoris,
polgármester.

Arad legrégibb kerékpár és varrógép javító műhelye és raktára, Szabadság tér 7. sz.

Hammer Vilmos

villany-műszerész.

Telefon szám 98.

Elsőrendű drezdai kerékpárok.

Raktáron

Singer karikahajós varrógépek

műhímezésre, továbbá

zajtalan járasú Singer varrógépek 32 frtért öt évi jótállás mellett.

Villanyosengő

és 1891

telefon-berendezést

szakszerűen és jótállás mellett vállalok. — Nagy raktár kerékpár és varrógép alkatrészekben.

Szép fogak!

csakis

DENTOLIN

fog creme

használatát által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.
Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási hely mindennemű

illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arczvizek,
hajszeszkek,
szivacsoknak.

A legmegbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAKI

VOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 1427

**Új sör bemutatója!
A városi (színházi)**

sör csarnokban

f. hó 3-án (szombat) este fél 6 órakor lesz csapolva a

„Hazai Ősforrás”

pilseni módra a lippai sörfőzőből

megnevezés alatt forgalomba hozandó sör, melyet a n. é. sörivő közönség becses figyelmébe ajánlom. Teljes tisztelettel 2097

Weisz Ignátz.

M. kir. szabadalmazott

Tüzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömlők (csövek)

Községeknek legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 8 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzávaló legjobb minőségű gumí csövek gyári áron. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem ronthatja, a gépezet jó működéséért 8 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári áron.

Hőnig Frigyes

harangöntőnél 1418

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadtnak.

Hely szűke miatt

leltározás alkalmával kiválasztott

nagy mennyiségű

üveg, porcellán és lámpa

(némileg divatját mult, de teljesen használható)

Andrássy-tér 16. szám. (Gebhart-ház)

udvarán felállított

külön sátorban mától fogva csak néhány napig

megfelelő jutányos áron kapható.

Árusítani fognak: Porcellán, étkező, tea, kávé és mocca készletek 6 és 12 személyre. Tányérok, csuprok, tálak és háztartási cikkek. Uvegekészletek, poharak, kancsók stb. Tükrök. Mosdókészletek, lavoírok, korsók stb. Függő és álló, valamint kézi lámpák. Számatalan porcellán, üveg és fémáru használati cikkek és dísz tárgy.

Ajánlható minden család és háztartás figyelmébe.